

ที่ ศธ ๐๕๑๓.๑๐๑๐๒/ว ๔๐

เรียน นายกสภามหาวิทยาลัย อธิการบดี รองอธิการบดีทุกฝ่าย ผู้ช่วยอธิการบดีทุกท่าน คณะ สถาบัน
สำนัก กอง วิทยาเขต และหัวหน้าส่วนราชการหรือเทียบเท่าในระดับคณะ

เพื่อโปรดทราบ

ส.ค.

(นางสุกัญญา มณีเจริญ)

ผู้อำนวยการกองกลาง

๑๐ มกราคม ๒๕๖๐

สำเนาถูกต้อง

ส.ค.

ข้อบังคับมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
ว่าด้วยการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาของบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ พ.ศ. ๒๕๕๙

โดยที่เป็นการสมควรกำหนดให้มีข้อบังคับมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ว่าด้วยการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาของบัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ เพื่อให้สอดคล้องกับประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๘ และประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง แนวทางการบริหารเกณฑ์มาตรฐานระดับอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๘ ตลอดจนการเป็นมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐ

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๒๒ (๒) แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ พ.ศ. ๒๕๕๘ และโดยอนุมัติของสภามหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ในการประชุมครั้งที่ ๑๐/๒๕๕๙ เมื่อวันที่ ๑๔ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๕๙ จึงให้ออกข้อบังคับไว้ดังนี้

ข้อ ๑ ข้อบังคับนี้เรียกว่า “ข้อบังคับมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ว่าด้วยการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาของบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ พ.ศ. ๒๕๕๙”

ข้อ ๒ ข้อบังคับนี้ใช้บังคับตั้งแต่ภาคต้น ปีการศึกษา ๒๕๕๙ เป็นต้นไป

ข้อ ๓ ให้ยกเลิก

๓.๑ ประกาศสภามหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ เรื่อง ข้อบังคับว่าด้วยการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาของบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ พ.ศ. ๒๕๕๖ ประกาศ ณ วันที่ ๒๙ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๕๖

๓.๒ ประกาศสภามหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ เรื่อง ข้อบังคับว่าด้วยการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาของบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๘ ประกาศ ณ วันที่ ๗ เมษายน พ.ศ. ๒๕๕๘

ข้อ ๔ ในข้อบังคับนี้

“สภามหาวิทยาลัย” หมายความว่า สภามหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

“มหาวิทยาลัย” หมายความว่า มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

“บัณฑิตวิทยาลัย” หมายความว่า บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

“อธิการบดี” หมายความว่า อธิการบดีมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

“คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย” หมายความว่า คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

“นิสิต” หมายความว่า นิสิตระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

“คณะกรรมการวิชาการ” หมายความว่า คณะกรรมการวิชาการ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ข้อ ๕ ให้อธิการบดีรักษาการตามข้อบังคับนี้

กรณีใดที่มีได้กำหนดไว้ในข้อบังคับนี้ หรือมิได้กำหนดเป็นระเบียบปฏิบัติไว้ในข้อบังคับนี้ ให้อธิการบดีโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการวิชาการมีอำนาจออกระเบียบ วิธีปฏิบัติ และสิ่งปฏิบัติการได้ตามที่เห็นสมควร ทั้งนี้ ต้องไม่ขัดต่อประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา ฉบับที่บังคับใช้ในปัจจุบัน

ในกรณีที่ไม่สามารถปฏิบัติตามข้อบังคับนี้ได้ ให้เสนออธิการบดีโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการวิชาการพิจารณาเป็นรายกรณีไป

หมวด ๑ การรับเข้าศึกษา

ข้อ ๖ คุณสมบัติของผู้มีสิทธิ์สมัครเข้าศึกษา

๖.๑ หลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิต

สำเร็จการศึกษาหรือกำลังศึกษาในปีการศึกษาสุดท้าย ระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่า

๖.๒ หลักสูตรปริญญาโท

สำเร็จการศึกษาหรือกำลังศึกษาในภาคการศึกษาสุดท้าย ระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่า และมีผลการสอบภาษาอังกฤษได้ตามเกณฑ์ที่มหาวิทยาลัยกำหนด

๖.๓ หลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูง

สำเร็จการศึกษาหรือกำลังศึกษาในภาคการศึกษาสุดท้าย ระดับประกาศนียบัตรบัณฑิต หรือระดับปริญญาตรีที่มีระยะเวลาการศึกษา ๖ ปี หรือระดับปริญญาโทหรือเทียบเท่า

๖.๔ หลักสูตรปริญญาเอก

สำเร็จการศึกษาหรือกำลังศึกษาในภาคการศึกษาสุดท้าย ระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่าที่มีผลการเรียนดีมาก หรือปริญญาโทหรือเทียบเท่า และมีผลการสอบภาษาอังกฤษได้ตามเกณฑ์ที่ มหาวิทยาลัยกำหนด

๖.๕ มีคุณสมบัติอื่นตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตร

๖.๖ ไม่มีลักษณะต้องห้ามดังต่อไปนี้

๖.๖.๑ เป็นผู้มีความประพฤติเสียหายอย่างร้ายแรง

๖.๖.๒ เป็นคนวิกลจริต

๖.๖.๓ เป็นโรคติดต่อร้ายแรงหรือเป็นโรคสำคัญที่จะเป็นอุปสรรคขัดขวางต่อการศึกษา

๖.๖.๔ ถูกคัดชื่อออกจากสถานศึกษาเพราะกระทำความผิดทางวินัย

การรับสมัคร ใบสมัครและหลักฐาน ให้เป็นไปตามประกาศของบัณฑิตวิทยาลัย ในแต่ละภาคการศึกษา

ข้อ ๗ การพิจารณารับเข้าศึกษา

๗.๑ คณะบัณฑิตวิทยาลัยเป็นผู้แต่งตั้งคณะกรรมการสอบคัดเลือกบุคคลเข้าศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษา โดยภาควิชาหรือสาขาวิชาเป็นผู้เสนอรายชื่อคณะกรรมการ ซึ่งประกอบด้วยอาจารย์ประจำหลักสูตรไม่น้อยกว่า ๓ คน โดยอย่างน้อย ๒ คน ต้องเป็นอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร

๗.๒ คณะกรรมการสอบคัดเลือกบุคคลเข้าศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษา มีหน้าที่พิจารณารับบุคคลเข้าศึกษา ทั้งนี้จะรับบุคคลใดเข้าศึกษาในสถานภาพนิสิตใด โดยเงื่อนไขใด ให้อยู่ในดุลยพินิจของคณะกรรมการสอบคัดเลือกบุคคลเข้าศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษา โดยความเห็นชอบของหัวหน้าภาควิชาหรือประธานสาขาวิชาและคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ข้อ ๘ สถานภาพของผู้เข้าศึกษา

ผู้เข้าศึกษามี ๒ สถานภาพ คือ นิสิตสามัญ และนิสิตทดลองเรียน

๘.๑ นิสิตสามัญ หมายถึง นิสิตที่มีคุณสมบัติครบถ้วนและผ่านการพิจารณาคัดเลือกเข้าศึกษาแล้ว

๘.๒ นิสิตทดลองเรียน หมายถึง นิสิตที่มีคุณสมบัติครบถ้วนและผ่านการพิจารณาคัดเลือก โดยมีเงื่อนไขว่าภาคการศึกษาแรกต้องลงทะเบียนเรียนวิชาในระดับบัณฑิตศึกษาแบบนับหน่วยกิตไม่น้อยกว่า ๙ หน่วยกิต และต้องสอบผ่านทุกวิชาโดยมีแต้มคะแนนเฉลี่ยไม่ต่ำกว่า ๓.๐๐ จึงจะเปลี่ยนสถานภาพเป็นนิสิตสามัญได้ มิฉะนั้นจะถูกคัดชื่อออกจากการเป็นนิสิตของบัณฑิตวิทยาลัย

ข้อ ๙ การขึ้นทะเบียนเป็นนิสิต

๙.๑ ผู้ผ่านการรับเข้าศึกษาต้องเป็นผู้สำเร็จการศึกษาแล้ว และมีสิทธิ์เข้าศึกษาได้เพียงหนึ่งสาขาวิชาเท่านั้น ทั้งนี้จะขึ้นทะเบียนเป็นนิสิตเกินกว่า ๑ สาขาวิชาในขณะเดียวกันไม่ได้

๙.๒ ผู้ผ่านการรับเข้าศึกษาต้องชำระค่าธรรมเนียมการศึกษา และรายงานตัวที่บัณฑิตวิทยาลัย ตามประกาศของบัณฑิตวิทยาลัย มิฉะนั้นถือว่าสละสิทธิ์ บัณฑิตวิทยาลัยจะไม่คืนค่าธรรมเนียมการศึกษาไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น

หมวด ๒ การลงทะเบียน

ข้อ ๑๐ การลงทะเบียนเรียน

นิสิตต้องลงทะเบียนเรียนตามกำหนดของมหาวิทยาลัย

๑๐.๑ การลงทะเบียนเรียนในภาคการศึกษาปกติให้ลงทะเบียนเรียนไม่เกิน ๑๕ หน่วยกิต ส่วนในภาคฤดูร้อนให้ลงทะเบียนเรียนไม่เกิน ๗ หน่วยกิต ทั้งนี้ ในภาคการศึกษาแรกให้ลงทะเบียนเรียนไม่น้อยกว่า ๙ หน่วยกิต

กรณีที่มีความจำเป็นต้องลงทะเบียนเรียนไม่เป็นไปตามกำหนด ต้องได้รับความเห็นชอบจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลักหรืออาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าอิสระ และหัวหน้าภาควิชาหรือประธานสาขาวิชา โดยต้องได้รับอนุมัติจากคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

๑๐.๒ การลงทะเบียนเรียนล่าช้า ต้องกระทำภายใน ๒ สัปดาห์นับจากวันเปิดภาคการศึกษาปกติ ส่วนในภาคฤดูร้อนให้เป็นไปตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด หากพ้นกำหนดการลงทะเบียนเรียนล่าช้าต้องได้รับความเห็นชอบจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลักหรืออาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าอิสระ และหัวหน้าภาควิชาหรือประธานสาขาวิชา โดยต้องได้รับอนุมัติจากคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

๑๐.๓ นิสิตที่ไม่ลงทะเบียนเรียนให้เสร็จสิ้นภายใน ๒ สัปดาห์ นับแต่วันเปิดภาคการศึกษา จะหมดสถานภาพนิสิตตามข้อ ๓๒ (๘)

๑๐.๔ นิสิตต้องตรวจสอบสถานภาพนิสิตก่อนลงทะเบียนเรียนทุกครั้ง หากไม่มีสิทธิ์ลงทะเบียนเรียนแต่ได้ลงทะเบียนเรียน หรือชำระค่าธรรมเนียมการศึกษาไปแล้ว ถือว่าการลงทะเบียนนั้นเป็นโมฆะ และจะไม่คืนค่าธรรมเนียมการศึกษาไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น

ข้อ ๑๑ การขอเพิ่ม ขอลด และขอถอนรายวิชา

๑๑.๑ การขอเพิ่ม ขอลด หรือการเปลี่ยนแปลงรายวิชาเรียน หมู่เรียน ต้องกระทำภายใน ๒ สัปดาห์แรกนับจากวันเปิดภาคการศึกษาปกติ ส่วนภาคฤดูร้อนให้เป็นไปตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด

๑๑.๒ การขอถอนรายวิชาเรียนบางรายวิชาภายหลังจาก ๖๐ วัน นับจากวันเปิดภาคการศึกษาปกติ หรือภายในกำหนดตามปฏิทินการศึกษาของแต่ละภาคการศึกษา จะต้องได้รับความเห็นชอบจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลักหรืออาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าอิสระ ทั้งนี้ต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จก่อนวันสอบไล่ของภาคการศึกษานั้น ๆ ไม่น้อยกว่า ๗ วันตามกำหนดในปฏิทินการศึกษา

ข้อ ๑๒ การลงทะเบียนเพื่อรักษาสถานภาพนิสิต

๑๒.๑ นิสิตที่เรียนรายวิชาครบตามโครงสร้างหลักสูตรและเรียนรายวิชาตามเงื่อนไขการรับเข้าศึกษาแล้ว แต่ยังไม่สำเร็จการศึกษาให้ลงทะเบียนรักษาสถานภาพนิสิตทุกภาคการศึกษาปกติ ดังนี้

(๑) กรณียังไม่สอบปากเปล่าขั้นสุดท้าย ให้ชำระค่าบำรุงการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา และค่าธรรมเนียมพิเศษคณะ

(๒) กรณีสอบผ่านปากเปล่าขั้นสุดท้ายแล้ว ให้ชำระค่าบำรุงการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา

๑๒.๒ นิสิตที่เรียนรายวิชาไม่ครบตามโครงสร้างหลักสูตร และไม่ครบตามเงื่อนไขการรับเข้าศึกษา ที่จะลาพักการศึกษา ต้องชำระค่าบำรุงการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาและค่าธรรมเนียมพิเศษคณะ ในภาคการศึกษาปกติที่ลาพักการศึกษานั้น และลงทะเบียนเรียนเพื่อรักษาสถานภาพนิสิต

๑๒.๓ นิสิตที่ประสงค์จะจบการศึกษาในภาคฤดูร้อน จะต้องชำระค่าบำรุงการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาภาคฤดูร้อน

๑๒.๔ การลงทะเบียนเพื่อรักษาสถานภาพนิสิต ต้องชำระค่ารักษาสถานภาพนิสิตและลงทะเบียนเรียนโดยระบุ “รักษาสถานภาพนิสิต” ให้แล้วเสร็จภายใน ๒ สัปดาห์ นับจากวันเปิดภาคการศึกษาปกติ มิฉะนั้นจะหมดสถานภาพนิสิตตามข้อ ๓๒ (๘)

ข้อ ๑๓ การลงทะเบียนเรียนข้ามสถาบัน

๑๓.๑ นิสิตจะขอลงทะเบียนเรียนรายวิชา ณ สถาบันอื่นได้ เมื่อได้รับความเห็นชอบจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลักหรืออาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าอิสระ และหัวหน้าภาควิชาหรือประธานสาขาวิชา โดยต้องได้รับอนุมัติจากคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย ภายใต้เงื่อนไขดังนี้

(๑) รายวิชาที่หลักสูตรกำหนด มิได้เปิดสอนในมหาวิทยาลัย ในภาคการศึกษาและปีการศึกษานั้น

(๒) รายวิชาต้องเป็นประโยชน์ต่อการศึกษา หรือการทำวิทยานิพนธ์หรือการศึกษา ค้นคว้าอิสระ

๑๓.๒ ผลการศึกษาของรายวิชาที่นิสิตลงทะเบียนเรียนข้ามสถาบันจะไม่นำมาคำนวณแต้ม คะแนนเฉลี่ยสะสม

๑๓.๓ นิสิตต้องเป็นฝ่ายรับผิดชอบค่าลงทะเบียนเรียนข้ามสถาบัน ตามอัตราที่สถาบันนั้นๆ กำหนด

กำหนดเวลา วิธีการ การชำระค่าธรรมเนียมการศึกษาและการลงทะเบียนให้เป็นไปตามรายละเอียดที่บัณฑิตวิทยาลัย กำหนดในแต่ละภาคการศึกษา

ข้อ ๑๔ ค่าธรรมเนียมการศึกษา

๑๔.๑ อัตราค่าธรรมเนียมการศึกษา ให้เป็นไปตามประกาศของมหาวิทยาลัย โดยอนุมัติของที่ประชุมคณะกรรมการบริหารมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ และอาจแก้ไขเปลี่ยนแปลงได้ โดยไม่ต้องแจ้งล่วงหน้า

๑๔.๒ นิสิตจะต้องชำระค่าธรรมเนียมการศึกษา ตามวิธี ตามขั้นตอน และตามวันที่มหาวิทยาลัยกำหนด การผ่อนผันการชำระค่าธรรมเนียมการศึกษาให้เป็นอำนาจของอธิการบดีโดยผ่อนผันได้ไม่เกิน ๑ ภาคการศึกษา

๑๔.๓ การยกเว้นค่าธรรมเนียมการศึกษาประเภทต่าง ๆ ให้เป็นอำนาจของอธิการบดี โดยจัดทำเป็นประกาศของมหาวิทยาลัยในแต่ละประเภทที่ได้รับการยกเว้น

๑๔.๔ ค่าธรรมเนียมการศึกษาไม่สามารถขอคืนได้ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น เว้นแต่คณบดีบัณฑิตวิทยาลัยโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการประจำบัณฑิตวิทยาลัยเสนออธิการบดีพิจารณาคืนค่าธรรมเนียมการศึกษาเป็นกรณีไป

หมวด ๓

อาจารย์ระดับบัณฑิตศึกษา

ข้อ ๑๕ อาจารย์ระดับบัณฑิตศึกษา ประกอบด้วย

๑๕.๑ อาจารย์ประจำ หมายถึง บุคคลที่ดำรงตำแหน่งอาจารย์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์ และศาสตราจารย์ ในมหาวิทยาลัย มีหน้าที่รับผิดชอบตามพันธกิจของการอุดมศึกษาและปฏิบัติหน้าที่เต็มเวลา

๑๕.๒ อาจารย์ประจำหลักสูตร หมายถึง อาจารย์ประจำที่มีคุณสมบัติตรงหรือสัมพันธ์กับสาขาวิชาของหลักสูตรที่เปิดสอน ซึ่งมีหน้าที่สอนและค้นคว้าวิจัยในสาขาวิชาดังกล่าว ทั้งนี้ สามารถเป็นอาจารย์ประจำหลักสูตรหลายหลักสูตรได้ในเวลาเดียวกัน แต่ต้องเป็นหลักสูตรที่อาจารย์ผู้นั้นมีคุณสมบัติตรง หรือสัมพันธ์กับสาขาวิชาของหลักสูตร

๑๕.๓ อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร หมายถึง อาจารย์ประจำหลักสูตรที่มีภาระหน้าที่ในการบริหารและพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอน ตั้งแต่การวางแผน การควบคุมคุณภาพ การติดตามประเมินผลและการพัฒนาหลักสูตร อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรต้องอยู่ประจำหลักสูตรนั้นตลอดระยะเวลาที่จัดการศึกษา โดยจะเป็นอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรเกินกว่า ๑ หลักสูตรในเวลาเดียวกันไม่ได้ ยกเว้นพบวิทยาการหรือสหวิทยาการ ให้เป็นอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรได้อีกหนึ่งหลักสูตรและอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรสามารถซ้ำได้ไม่เกิน ๒ คน ทั้งนี้ อาจารย์ผู้ทรงคุณวุฒิพิเศษไม่สามารถเป็นอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรได้

๑๕.๔ อาจารย์ผู้สอน หมายถึง อาจารย์ประจำหรืออาจารย์พิเศษ ที่ได้รับมอบหมายหรือแต่งตั้งให้ทำหน้าที่สอนในรายวิชาหรือบางหัวข้อในแต่ละรายวิชา

๑๕.๕ อาจารย์ที่ปรึกษา หมายถึง อาจารย์ประจำหรืออาจารย์พิเศษที่ได้รับการแต่งตั้งให้รับผิดชอบกระบวนการเรียนรู้เพื่อวิทยานิพนธ์หรือการศึกษาค้นคว้าอิสระของนิสิตเฉพาะราย เช่น การพิจารณาโครงการ การให้คำแนะนำและควบคุมดูแล รวมทั้งการประเมินความก้าวหน้าและการสอบวิทยานิพนธ์หรือการศึกษาค้นคว้าอิสระของนิสิต

๑๕.๖ ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก หมายถึง ผู้ที่ไม่ได้เป็นอาจารย์ประจำหรือบุคลากรในมหาวิทยาลัย

๑๕.๗ ผู้ทรงคุณวุฒิพิเศษ หมายถึง ผู้ที่มหาวิทยาลัยแต่งตั้งให้เป็นอาจารย์ประจำหลักสูตรใดหลักสูตรหนึ่ง ซึ่งกำหนดหน้าที่รับผิดชอบชัดเจน ตามระยะเวลาที่กำหนด

๑๕.๘ อาจารย์พิเศษ หมายถึง ผู้สอนที่ไม่ใช่อาจารย์ประจำ

๑๕.๙ อาจารย์บัณฑิตพิเศษ หมายถึง อาจารย์พิเศษหรือผู้ทรงคุณวุฒิที่ได้รับการแต่งตั้งจากคณบดีบัณฑิตวิทยาลัยให้รับผิดชอบกระบวนการเรียนรู้เพื่อวิทยานิพนธ์หรือการศึกษาค้นคว้าอิสระของนิสิตเฉพาะราย

ข้อ ๑๖ จำนวน คุณวุฒิ และคุณสมบัติของอาจารย์

๑๖.๑ ประกาศนียบัตรบัณฑิต

๑๖.๑.๑ อาจารย์ประจำหลักสูตร มีคุณวุฒิขั้นต่ำปริญญาโทหรือเทียบเท่า และมีผลงานทางวิชาการที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญา และเป็นผลงานทางวิชาการที่ได้รับการเผยแพร่ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการอย่างน้อย ๓ รายการ ในรอบ ๕ ปี ย้อนหลัง โดยอย่างน้อย ๑ รายการต้องเป็นผลงานวิจัยที่ได้รับการเผยแพร่ในวารสารระดับชาติหรือนานาชาติ หรือในรายงานสืบเนื่องจากการประชุมวิชาการ

สำหรับหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตทางวิชาชีพ อาจารย์ประจำหลักสูตรต้องมีคุณสมบัติเป็นไปตามมาตรฐานวิชาชีพนั้น

๑๖.๑.๒ อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร จำนวนอย่างน้อย ๕ คน มีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่า หรือขั้นต่ำปริญญาโทหรือเทียบเท่าที่มีตำแหน่งรองศาสตราจารย์ และมีผลงานทางวิชาการที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญา และเป็นผลงานทางวิชาการที่ได้รับการเผยแพร่ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการอย่างน้อย ๓ รายการ ในรอบ ๕ ปี ย้อนหลัง โดยอย่างน้อย ๑ รายการต้องเป็นผลงานวิจัยที่ได้รับการเผยแพร่ในวารสารระดับชาติหรือนานาชาติ หรือในรายงานสืบเนื่องจากการประชุมวิชาการ

กรณีที่มีความจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับสาขาวิชาที่ไม่สามารถสรรหาอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรครบตามจำนวน หรือมีจำนวนนิสิตน้อยกว่า ๑๐ คน ทางมหาวิทยาลัยต้องเสนอจำนวนและคุณวุฒิของอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรที่มีนั้นให้คณะกรรมการการอุดมศึกษาพิจารณาเป็นรายกรณี

๑๖.๑.๓ อาจารย์ผู้สอน ต้องเป็นอาจารย์ประจำหรืออาจารย์พิเศษ ที่มีคุณวุฒิขั้นต่ำปริญญาโทหรือเทียบเท่าในสาขาวิชานั้นหรือสาขาวิชาที่สัมพันธ์กัน หรือในสาขาวิชาของรายวิชาที่สอน และต้องมีประสบการณ์ด้านการสอนและมีผลงานทางวิชาการที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญา และเป็นผลงานทางวิชาการที่ได้รับการเผยแพร่ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการอย่างน้อย ๑ รายการ ในรอบ ๕ ปี ย้อนหลัง

ในกรณีอาจารย์พิเศษ อาจได้รับยกเว้นคุณวุฒิปริญญาโท เว้นแต่มีคุณวุฒิขั้นต่ำปริญญาตรีหรือเทียบเท่า และมีประสบการณ์การทำงานที่เกี่ยวข้องกับวิชาที่สอนมาแล้วไม่น้อยกว่า ๖ ปี ทั้งนี้ อาจารย์พิเศษต้องมีชั่วโมงสอนไม่เกินร้อยละ ๕๐ ของรายวิชา โดยมีอาจารย์ประจำเป็นผู้รับผิดชอบรายวิชานั้น

สำหรับหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตทางวิชาชีพ อาจารย์ผู้สอนต้องมีคุณสมบัติ เป็นไปตามมาตรฐานวิชาชีพนั้นๆ

๑๖.๒ ปริญญาโท

๑๖.๒.๑ อาจารย์ประจำหลักสูตร มีคุณวุฒิขั้นต่ำปริญญาโทหรือเทียบเท่า และมีผลงาน ทางวิชาการที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญา และเป็นผลงานทางวิชาการที่ได้รับการเผยแพร่ ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการอย่างน้อย ๓ รายการ ในรอบ ๕ ปีย้อนหลัง โดยอย่างน้อย ๑ รายการ ต้องเป็นผลงานวิจัยที่ได้รับการเผยแพร่ในวารสารระดับชาติ หรือนานาชาติ เว้นแต่หลักสูตรแผน ก แบบ ก ๒ และแผน ข สามารถใช้การเผยแพร่ในรายงานสืบเนื่องจากการประชุมวิชาการได้

๑๖.๒.๒ อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร จำนวนอย่างน้อย ๓ คน มีคุณวุฒิปริญญาเอก หรือเทียบเท่า หรือขั้นต่ำปริญญาโทหรือเทียบเท่าที่มีตำแหน่งรองศาสตราจารย์ และมีผลงานทางวิชาการ ที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญา และเป็นผลงานทางวิชาการที่ได้รับการเผยแพร่ตามหลักเกณฑ์ ที่กำหนดในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการอย่างน้อย ๓ รายการ ในรอบ ๕ ปีย้อนหลัง โดยอย่างน้อย ๑ รายการต้องเป็นผลงานวิจัยที่ได้รับการเผยแพร่ในวารสารระดับชาติหรือนานาชาติ เว้นแต่ หลักสูตรแผน ก แบบ ก ๒ และแผน ข สามารถใช้การเผยแพร่ในรายงานสืบเนื่องจากการประชุมวิชาการได้

กรณีที่มีความจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับสาขาวิชาที่ไม่สามารถสรรหาอาจารย์ผู้รับผิดชอบ หลักสูตรครบตามจำนวน หรือมีจำนวนนิสิตน้อยกว่า ๑๐ คน ทางมหาวิทยาลัยต้องเสนอจำนวนและคุณวุฒิ ของอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรที่มีนั้น ให้คณะกรรมการการอุดมศึกษาพิจารณาเป็นรายกรณี

๑๖.๒.๓ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และการศึกษาค้นคว้าอิสระ แบ่งออกเป็น ๒ ประเภท คือ

(๑) อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลักและการศึกษาค้นคว้าอิสระ ต้องเป็น อาจารย์ประจำหลักสูตร มีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่า หรือขั้นต่ำปริญญาโทหรือเทียบเท่าที่มีตำแหน่ง รองศาสตราจารย์ และมีผลงานทางวิชาการที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญา และเป็นผลงานทาง วิชาการที่ได้รับการเผยแพร่ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการ อย่างน้อย ๓ รายการ ในรอบ ๕ ปีย้อนหลัง โดยอย่างน้อย ๑ รายการต้องเป็นผลงานวิจัยที่ได้รับการเผยแพร่ใน วารสารระดับชาติหรือนานาชาติ เว้นแต่หลักสูตรแผน ก แบบ ก ๒ และแผน ข สามารถใช้การเผยแพร่ในรายงาน สืบเนื่องจากการประชุมวิชาการได้

(๒) อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม (ถ้ามี) ต้องมีคุณวุฒิและคุณสมบัติดังนี้ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วมที่เป็นอาจารย์ประจำ ต้องมีคุณวุฒิและ ผลงานทางวิชาการเช่นเดียวกับอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

สำหรับอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วมที่เป็นผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก หรือ อาจารย์บัณฑิตพิเศษต้องมีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่า และมีผลงานทางวิชาการที่ได้รับการตีพิมพ์ เผยแพร่ในวารสารที่มีชื่ออยู่ในฐานข้อมูลที่เป็นที่ยอมรับในระดับชาติ ซึ่งตรงหรือสัมพันธ์กับหัวข้อวิทยานิพนธ์ หรือการศึกษาค้นคว้าอิสระ ไม่น้อยกว่า ๑๐ เรื่อง หรือในระดับนานาชาติ ไม่น้อยกว่า ๕ เรื่อง

กรณีผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกที่ไม่มีคุณวุฒิและผลงานทางวิชาการตามที่กำหนด ข้างต้น ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกจะต้องเป็นผู้มีความรู้ความเชี่ยวชาญและประสบการณ์สูง เป็นที่ยอมรับ ซึ่งตรง หรือสัมพันธ์กับหัวข้อวิทยานิพนธ์หรือการศึกษาค้นคว้าอิสระ โดยผ่านความเห็นชอบจากสภามหาวิทยาลัย และแจ้งคณะกรรมการการอุดมศึกษารับทราบ

๑๖.๒.๔ อาจารย์ผู้สอบ

๑๖.๒.๔.๑ อาจารย์ผู้สอบวิทยานิพนธ์ ต้องประกอบด้วยอาจารย์ประจำหลักสูตรและผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกรวมไม่น้อยกว่า ๓ คน ทั้งนี้ ประธานกรรมการสอบต้องไม่เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลักหรืออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม โดยอาจารย์ผู้สอบวิทยานิพนธ์ต้องมีคุณวุฒิคุณสมบัตินี้ และผลงานทางวิชาการดังนี้

(๑) กรณีอาจารย์ประจำหลักสูตร ต้องมีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่า หรือขั้นต่ำปริญญาโทหรือเทียบเท่าที่มีตำแหน่งรองศาสตราจารย์ และมีผลงานทางวิชาการที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญา และเป็นผลงานทางวิชาการที่ได้รับการเผยแพร่ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการอย่างน้อย ๓ รายการ ในรอบ ๕ ปีย้อนหลัง โดยอย่างน้อย ๑ รายการต้องเป็นผลงานวิจัยที่ได้รับการเผยแพร่ในวารสารระดับชาติหรือนานาชาติ เว้นแต่หลักสูตรแผน ก แบบ ก ๒ และแผน ข สามารถใช้การเผยแพร่ในรายงานสืบเนื่องจากการประชุมวิชาการได้

(๒) กรณีผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก ต้องมีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่า และมีผลงานทางวิชาการที่ได้รับการตีพิมพ์เผยแพร่ในวารสารที่มีชื่ออยู่ในฐานข้อมูลที่เป็นที่ยอมรับในระดับชาติ ซึ่งตรงหรือสัมพันธ์กับหัวข้อวิทยานิพนธ์หรือการศึกษาค้นคว้าอิสระ ไม่น้อยกว่า ๑๐ เรื่อง หรือในระดับนานาชาติ ไม่น้อยกว่า ๕ เรื่อง

กรณีผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกที่ไม่มีคุณวุฒิและผลงานทางวิชาการตามที่กำหนดข้างต้น ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกจะต้องเป็นผู้มีความรู้ความเชี่ยวชาญและประสบการณ์สูง เป็นที่ยอมรับ ซึ่งตรงหรือสัมพันธ์กับหัวข้อวิทยานิพนธ์หรือการศึกษาค้นคว้าอิสระ โดยผ่านความเห็นชอบจากสภามหาวิทยาลัย และแจ้งคณะกรรมการการอุดมศึกษารับทราบ

๑๖.๒.๔.๒ อาจารย์ผู้สอบการศึกษาค้นคว้าอิสระ ต้องมีองค์ประกอบ คุณวุฒิคุณสมบัตินี้ และผลงานทางวิชาการ เหมือนกับอาจารย์ผู้สอบวิทยานิพนธ์

๑๖.๒.๕ อาจารย์ผู้สอน ต้องเป็นอาจารย์ประจำหรืออาจารย์พิเศษ ที่มีคุณวุฒิขั้นต่ำปริญญาโทหรือเทียบเท่า ในสาขาวิชานั้นหรือสาขาวิชาที่สัมพันธ์กัน หรือในสาขาวิชาของรายวิชาที่สอนและต้องมีประสบการณ์ด้านการสอนและมีผลงานทางวิชาการที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญาและเป็นผลงานทางวิชาการที่ได้รับการเผยแพร่ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการอย่างน้อย ๑ รายการ ในรอบ ๕ ปีย้อนหลัง

ทั้งนี้ อาจารย์พิเศษต้องมีชั่วโมงสอนไม่เกินร้อยละ ๕๐ ของรายวิชา โดยมีอาจารย์ประจำเป็นผู้รับผิดชอบรายวิชานั้น

๑๖.๓ ประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูง

๑๖.๓.๑ อาจารย์ประจำหลักสูตร มีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่า หรือขั้นต่ำปริญญาโทหรือเทียบเท่าที่มีตำแหน่งรองศาสตราจารย์ และมีผลงานทางวิชาการที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญา และเป็นผลงานทางวิชาการที่ได้รับการเผยแพร่ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการอย่างน้อย ๓ รายการ ในรอบ ๕ ปีย้อนหลัง โดยอย่างน้อย ๑ รายการต้องเป็นผลงานวิจัยที่ได้รับการเผยแพร่ในวารสารระดับชาติหรือนานาชาติ

สำหรับหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูงทางวิชาชีพ อาจารย์ประจำหลักสูตรต้องมีคุณสมบัตินี้เป็นไปตามมาตรฐานวิชาชีพนั้นๆ

๑๖.๓.๒ อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร จำนวนอย่างน้อย ๕ คน มีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่า หรือขั้นต่ำปริญญาโทหรือเทียบเท่าที่มีตำแหน่งรองศาสตราจารย์ และมีผลงานทางวิชาการที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญา และเป็นผลงานทางวิชาการที่ได้รับการเผยแพร่ตามหลักเกณฑ์ที่

กำหนดในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการอย่างน้อย ๓ รายการ ในรอบ ๕ ปีซ้อนหลัง โดยอย่างน้อย ๑ รายการต้องเป็นผลงานวิจัยที่ได้รับการเผยแพร่ในวารสารระดับชาติหรือนานาชาติ

กรณีที่มีความจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับสาขาวิชาที่ไม่สามารถสรรหาอาจารย์ผู้รับผิดชอบ หลักสูตรครบตามจำนวน หรือมีจำนวนนิสิตน้อยกว่า ๑๐ คน ทางมหาวิทยาลัยต้องเสนอจำนวนและคุณวุฒิ ของอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรที่มีนั้นให้คณะกรรมการการอุดมศึกษาพิจารณาเป็นรายกรณี

๑๖.๓.๓ อาจารย์ผู้สอน ต้องเป็นอาจารย์ประจำหรืออาจารย์พิเศษ ที่มีคุณวุฒิปริญญาเอก หรือเทียบเท่า หรือขั้นต่ำปริญญาโทหรือเทียบเท่าที่มีตำแหน่งรองศาสตราจารย์ ในสาขาวิชานั้นหรือสาขาวิชา ที่สัมพันธ์กัน หรือในสาขาวิชาของรายวิชาที่สอน และต้องมีประสบการณ์ด้านการสอนและมีผลงานทาง วิชาการที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญา และเป็นผลงานทางวิชาการที่ได้รับการเผยแพร่ ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการอย่างน้อย ๑ รายการ ในรอบ ๕ ปีซ้อนหลัง

ในกรณีของอาจารย์พิเศษ อาจได้รับการยกเว้นคุณวุฒิปริญญาเอก แต่มีคุณวุฒิขั้นต่ำ ปริญญาโทหรือเทียบเท่า และมีประสบการณ์การทำงานที่เกี่ยวข้องกับวิชาที่สอนมาแล้วไม่น้อยกว่า ๔ ปี ทั้งนี้ อาจารย์พิเศษต้องมีชั่วโมงสอนไม่เกินร้อยละ ๕๐ ของรายวิชา โดยมีอาจารย์ประจำเป็นผู้รับผิดชอบรายวิชานั้น

สำหรับหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูงทางวิชาชีพ อาจารย์ผู้สอนต้องมี คุณสมบัติเป็นไปตามมาตรฐานวิชาชีพนั้นๆ

๑๖.๔ ปริญญาเอก

๑๖.๔.๑ อาจารย์ประจำหลักสูตร มีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่า หรือขั้นต่ำ ปริญญาโทหรือเทียบเท่าที่มีตำแหน่งรองศาสตราจารย์ และมีผลงานทางวิชาการที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการศึกษา เพื่อรับปริญญา และเป็นผลงานทางวิชาการที่ได้รับการเผยแพร่ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในการพิจารณาแต่งตั้ง ให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการอย่างน้อย ๓ รายการ ในรอบ ๕ ปีซ้อนหลัง โดยอย่างน้อย ๑ รายการ ต้องเป็นผลงานวิจัยที่ได้รับการเผยแพร่ในวารสารระดับชาติหรือนานาชาติ

๑๖.๔.๒ อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร จำนวนอย่างน้อย ๓ คน มีคุณวุฒิปริญญาเอก หรือเทียบเท่า หรือขั้นต่ำปริญญาโทหรือเทียบเท่าที่มีตำแหน่งศาสตราจารย์ และมีผลงานทางวิชาการที่ไม่ใช่ ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญา และเป็นผลงานทางวิชาการที่ได้รับการเผยแพร่ตามหลักเกณฑ์ ที่กำหนดในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการอย่างน้อย ๓ รายการ ในรอบ ๕ ปีซ้อนหลัง โดยอย่างน้อย ๑ รายการต้องเป็นผลงานวิจัยที่ได้รับการเผยแพร่ในวารสารระดับชาติหรือนานาชาติ

กรณีที่มีความจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับสาขาวิชาที่ไม่สามารถสรรหาอาจารย์ผู้รับผิดชอบ หลักสูตรครบตามจำนวน หรือมีจำนวนนิสิตน้อยกว่า ๑๐ คน ทางมหาวิทยาลัยต้องเสนอจำนวนและคุณวุฒิ ของอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรที่มีนั้นให้คณะกรรมการการอุดมศึกษาพิจารณาเป็นรายกรณี

๑๖.๔.๓ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ แบ่งออกเป็น ๒ ประเภท คือ

(๑) อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก ต้องเป็นอาจารย์ประจำหลักสูตรมีคุณวุฒิ ปริญญาเอกหรือเทียบเท่า หรือขั้นต่ำปริญญาโทหรือเทียบเท่าที่มีตำแหน่งรองศาสตราจารย์ และมีผลงานทาง วิชาการที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญา และเป็นผลงานทางวิชาการที่ได้รับการเผยแพร่ตาม หลักเกณฑ์ที่กำหนดในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการอย่างน้อย ๓ รายการ ในรอบ ๕ ปีซ้อนหลัง โดยอย่างน้อย ๑ รายการต้องเป็นผลงานวิจัยที่ได้รับการเผยแพร่ในวารสารระดับชาติหรือ นานาชาติ

(๒) อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม (ถ้ามี) ต้องมีคุณวุฒิและคุณสมบัติ ดังนี้
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วมที่เป็นอาจารย์ประจำ ต้องมีคุณวุฒิและผลงานทางวิชาการเช่นเดียวกับอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

สำหรับอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วมที่เป็นผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก หรืออาจารย์บัณฑิตพิเศษ ต้องมีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่า และมีผลงานทางวิชาการที่ได้รับการตีพิมพ์เผยแพร่ในวารสารที่มีชื่ออยู่ในฐานข้อมูลที่เป็นที่ยอมรับในระดับนานาชาติ ซึ่งตรงหรือสัมพันธ์กับหัวข้อวิทยานิพนธ์ ไม่น้อยกว่า ๕ เรื่อง

กรณีผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกที่ไม่มีคุณวุฒิและผลงานทางวิชาการตามที่กำหนดข้างต้น ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกจะต้องเป็นผู้มีความรู้ความเชี่ยวชาญและประสบการณ์สูงมาก เป็นที่ยอมรับ ซึ่งตรงหรือสัมพันธ์กับหัวข้อวิทยานิพนธ์ โดยผ่านความเห็นชอบจากสภามหาวิทยาลัย และแจ้งคณะกรรมการการอุดมศึกษารับทราบ

๑๖.๔.๔ อาจารย์ผู้สอบวิทยานิพนธ์ ต้องประกอบด้วยอาจารย์ประจำหลักสูตรและผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก รวมไม่น้อยกว่า ๕ คน

ทั้งนี้ ประธานกรรมการสอบต้องเป็นผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก โดยอาจารย์ผู้สอบวิทยานิพนธ์ต้องมีคุณวุฒิ คุณสมบัติ และผลงานทางวิชาการดังนี้

(๑) กรณีอาจารย์ประจำหลักสูตร ต้องมีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่า หรือขั้นต่ำปริญญาโทหรือเทียบเท่าที่มีตำแหน่งรองศาสตราจารย์ และมีผลงานทางวิชาการที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญา และเป็นผลงานทางวิชาการที่ได้รับการเผยแพร่ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการอย่างน้อย ๓ รายการ ในรอบ ๕ ปีย้อนหลัง โดยอย่างน้อย ๑ รายการต้องเป็นผลงานวิจัยที่ได้รับการเผยแพร่ในวารสารระดับชาติหรือนานาชาติ

(๒) กรณีผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก ต้องมีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่า และมีผลงานทางวิชาการที่ได้รับการตีพิมพ์เผยแพร่ในวารสารที่มีชื่ออยู่ในฐานข้อมูลที่เป็นที่ยอมรับในระดับนานาชาติ ซึ่งตรงหรือสัมพันธ์กับหัวข้อวิทยานิพนธ์ ไม่น้อยกว่า ๕ เรื่อง

กรณีผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกที่ไม่มีคุณวุฒิและผลงานทางวิชาการตามที่กำหนดข้างต้น ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกจะต้องเป็นผู้มีความรู้ความเชี่ยวชาญและประสบการณ์สูงมาก เป็นที่ยอมรับ ซึ่งตรงหรือสัมพันธ์กับหัวข้อวิทยานิพนธ์ โดยผ่านความเห็นชอบจากสภามหาวิทยาลัย และแจ้งคณะกรรมการการอุดมศึกษารับทราบ

๑๖.๔.๕ อาจารย์ผู้สอน ต้องเป็นอาจารย์ประจำหรืออาจารย์พิเศษ ที่มีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่า หรือขั้นต่ำปริญญาโทหรือเทียบเท่าที่มีตำแหน่งรองศาสตราจารย์ ในสาขาวิชานั้น หรือสาขาวิชาที่สัมพันธ์กัน หรือในสาขาวิชาของรายวิชาที่สอน และต้องมีประสบการณ์ด้านการสอนและมีผลงานทางวิชาการที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญา และเป็นผลงานทางวิชาการที่ได้รับการเผยแพร่ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการอย่างน้อย ๑ รายการ ในรอบ ๕ ปีย้อนหลัง

ในกรณีรายวิชาที่สอนไม่ใช่วิชาในสาขาวิชาของหลักสูตร อาจให้อาจารย์ที่มีคุณวุฒิระดับปริญญาโทหรือเทียบเท่าที่มีตำแหน่งทางวิชาการต่ำกว่ารองศาสตราจารย์ ทำหน้าที่อาจารย์ผู้สอนก็ได้

ทั้งนี้ อาจารย์พิเศษต้องมีชั่วโมงสอนไม่เกินร้อยละ ๕๐ ของรายวิชาโดยมีอาจารย์ประจำเป็นผู้รับผิดชอบรายวิชานั้น

ข้อ ๑๗ กรรมการที่ปรึกษาประจำตัวนิสิต

นิสิตต้องเสนอคำร้องขอแต่งตั้งคณะกรรมการที่ปรึกษาประจำตัวนิสิต โดยความเห็นชอบของ คณะบุคคลที่ขอแต่งตั้งและหัวหน้าภาควิชาหรือประธานสาขาวิชา เพื่อให้คณะบดีบัณฑิตวิทยาลัยพิจารณาอนุมัติ ทั้งนี้ให้เสร็จสิ้นภายในภาคการศึกษาที่ ๔ นับตั้งแต่เริ่มเข้าศึกษา

ขณะที่นิสิตยังไม่มีกรรมการหรือคณะกรรมการที่ปรึกษาประจำตัวนิสิต ให้หัวหน้าภาควิชาหรือ ประธานสาขาวิชา หรืออาจารย์ในภาควิชา ซึ่งมีชื่อในทำเนียบอาจารย์บัณฑิตวิทยาลัยที่หัวหน้าภาควิชาหรือ ประธานสาขาวิชามอบหมายเป็นผู้แนะนำการศึกษา

ข้อ ๑๘ ภาระงานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และการศึกษาค้นคว้าอิสระ

๑๘.๑ อาจารย์ประจำหลักสูตร ๑ คน ให้เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลักของนิสิตปริญญาโท และปริญญาเอกตามหลักเกณฑ์ ดังนี้

กรณีอาจารย์ประจำหลักสูตรมีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่า และมีผลงานทางวิชาการตาม เกณฑ์ ให้เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ของนิสิตระดับปริญญาโทและปริญญาเอก รวมได้ไม่เกิน ๕ คนต่อ ภาคการศึกษา

กรณีอาจารย์ประจำหลักสูตรมีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่า และดำรงตำแหน่งระดับผู้ช่วย ศาสตราจารย์ขึ้นไป หรือมีคุณวุฒิปริญญาโทหรือเทียบเท่าที่มีตำแหน่งรองศาสตราจารย์ขึ้นไป และมีผลงาน ทางวิชาการตามเกณฑ์ ให้เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ของนิสิตระดับปริญญาโท และปริญญาเอกรวมได้ ไม่เกิน ๑๐ คนต่อภาคการศึกษา

กรณีอาจารย์ประจำหลักสูตรมีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่า และดำรงตำแหน่ง ศาสตราจารย์ ซึ่งมีความจำเป็นต้องดูแลนิสิตเกินกว่าจำนวนที่กำหนด ให้เสนอสภามหาวิทยาลัยพิจารณา กรณี มีความจำเป็นต้องดูแลนิสิตมากกว่า ๑๕ คนต่อภาคการศึกษา ให้ขอความเห็นชอบจากคณะกรรมการ การอุดมศึกษาเป็นรายกรณี

๑๘.๒ อาจารย์ประจำหลักสูตร ๑ คน ให้เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าอิสระของนิสิต ปริญญาโทได้ไม่เกิน ๑๕ คนต่อภาคการศึกษา

หากเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาทั้งวิทยานิพนธ์และการศึกษาค้นคว้าอิสระ ให้คิดสัดส่วนจำนวนนิสิต ที่ทำวิทยานิพนธ์ ๑ คน เทียบได้กับจำนวนนิสิตที่ศึกษาค้นคว้าอิสระ ๓ คน เว้นแต่รวมแล้วต้องไม่เกิน ๑๕ คน ต่อภาคการศึกษา

๑๘.๓ อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร ต้องทำหน้าที่อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หรืออาจารย์ ผู้สอบวิทยานิพนธ์ หรืออาจารย์ผู้สอนในหลักสูตรนั้นด้วย

หมวด ๔

ระบบการศึกษา

ข้อ ๑๙ ระบบการจัดการศึกษา

๑๙.๑ ปีการศึกษาหนึ่ง ๆ แบ่งออกเป็นสองภาคการศึกษาปกติ (semester) คือ ภาคต้น และ ภาคปลาย และอาจมีภาคฤดูร้อน (summer session) ต่อจากภาคปลายอีกหนึ่งภาคก็ได้ ภาคการศึกษาหนึ่ง ๆ มีระยะเวลาการศึกษาไม่น้อยกว่า ๑๕ สัปดาห์ ส่วนภาคฤดูร้อนมีระยะเวลาการศึกษาประมาณ ๖ สัปดาห์ ทั้งนี้ ต้องมีชั่วโมงเรียนของแต่ละรายวิชาเท่ากับชั่วโมงเรียนในภาคการศึกษาปกติ

๑๙.๒ การคิดหน่วยกิต

หนึ่งหน่วยกิตเทียบเท่าการบรรยาย การอภิปรายปัญหา สัปดาห์ละ ๑ ชั่วโมง หรือการปฏิบัติการ สัปดาห์ละ ๒ ถึง ๓ ชั่วโมงต่อภาคการศึกษาปกติ

๑๙.๒.๑ รายวิชาภาคทฤษฎี ที่ใช้เวลาบรรยายหรืออภิปรายปัญหาไม่น้อยกว่า ๑๕ ชั่วโมง ต่อภาคการศึกษาปกติ ให้มีค่าเท่ากับ ๑ หน่วยกิตระบบทวิภาค

๑๙.๒.๒ รายวิชาภาคปฏิบัติ ที่ใช้เวลาฝึกหรือทดลอง ไม่น้อยกว่า ๓๐ ชั่วโมง ต่อภาคการศึกษาปกติ ให้มีค่าเท่ากับ ๑ หน่วยกิตระบบทวิภาค

๑๙.๒.๓ การฝึกงานหรือการฝึกภาคสนาม ที่ใช้เวลาฝึก ไม่น้อยกว่า ๔๕ ชั่วโมง ต่อภาคการศึกษาปกติ ให้มีค่าเท่ากับ ๑ หน่วยกิตระบบทวิภาค

๑๙.๒.๔ การทำโครงการหรือกิจกรรมการเรียนรู้อื่นใดตามที่ได้รับมอบหมาย ซึ่งใช้เวลาทำโครงการหรือกิจกรรมนั้นไม่น้อยกว่า ๔๕ ชั่วโมง ต่อภาคการศึกษาปกติ ให้มีค่าเท่ากับ ๑ หน่วยกิต ระบบทวิภาค

๑๙.๒.๕ การศึกษาค้นคว้าอิสระ ที่ใช้เวลาศึกษาค้นคว้าไม่น้อยกว่า ๔๕ ชั่วโมง ต่อภาคการศึกษาปกติ ให้มีค่าเท่ากับ ๑ หน่วยกิตระบบทวิภาค

๑๙.๒.๖ วิทยานิพนธ์ ที่ใช้เวลาศึกษาค้นคว้าไม่น้อยกว่า ๔๕ ชั่วโมงต่อภาคการศึกษาปกติ ให้มีค่าเท่ากับ ๑ หน่วยกิตระบบทวิภาค

๑๙.๓ นิสิตต้องมีเวลาเรียนไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐ ของเวลาเรียนทั้งหมดของรายวิชานั้นจึงมีสิทธิ์เข้าสอบไล่ เว้นแต่ได้รับอนุญาตจากอาจารย์ประจำวิชา

ข้อ ๒๐ โครงสร้างหลักสูตร

๒๐.๑ ประกาศนียบัตรบัณฑิตและประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูง ให้มีจำนวนหน่วยกิตรวมตลอดหลักสูตรไม่น้อยกว่า ๒๔ หน่วยกิต

๒๐.๒ ปริญญาโท ให้มีจำนวนหน่วยกิตรวมตลอดหลักสูตรไม่น้อยกว่า ๓๖ หน่วยกิต โดยแบ่งการศึกษาเป็น ๒ แผน คือ

แผน ก เป็นแผนการศึกษาที่เน้นการวิจัย โดยมีการทำวิทยานิพนธ์ ดังนี้

แบบ ก ๑ ทำเฉพาะวิทยานิพนธ์ ซึ่งมีค่าเทียบได้ไม่น้อยกว่า ๓๖ หน่วยกิต โดยภาควิชาหรือสาขาวิชาอาจกำหนดให้เรียนรายวิชาเพิ่มเติม หรือทำกิจกรรมทางวิชาการอื่นเพิ่มขึ้นก็ได้ โดยไม่นับหน่วยกิต แต่จะต้องมีผลสัมฤทธิ์ตามที่บัณฑิตวิทยาลัยกำหนด

แบบ ก ๒ ทำวิทยานิพนธ์ซึ่งมีค่าเทียบได้ไม่น้อยกว่า ๑๒ หน่วยกิต และศึกษารายวิชาอีกไม่น้อยกว่า ๑๒ หน่วยกิต

แผน ข เป็นแผนการศึกษาที่เน้นการศึกษางานรายวิชา โดยไม่ต้องทำวิทยานิพนธ์ แต่ต้องมีการศึกษาค้นคว้าอิสระไม่น้อยกว่า ๓ หน่วยกิต และไม่เกิน ๖ หน่วยกิต

๒๐.๓ ปริญญาเอก แบ่งการศึกษาออกเป็น ๒ แบบ โดยเน้นการวิจัยเพื่อพัฒนานักวิชาการและนักวิชาชีพชั้นสูง คือ

แบบ ๑ เป็นแผนการศึกษาที่เน้นการวิจัย โดยมีการทำวิทยานิพนธ์ที่ก่อให้เกิดความรู้ใหม่ ภาควิชาหรือสาขาวิชาอาจกำหนดให้เรียนรายวิชาเพิ่มเติม หรือทำกิจกรรมทางวิชาการอื่นเพิ่มขึ้นก็ได้ โดยไม่นับหน่วยกิต แต่จะต้องมีผลสัมฤทธิ์ตามที่บัณฑิตวิทยาลัยกำหนด ดังนี้

แบบ ๑.๑ ผู้เข้าศึกษาที่สำเร็จปริญญาโท จะต้องทำวิทยานิพนธ์ไม่น้อยกว่า ๔๘ หน่วยกิต

หน่วยกิต

แบบ ๑.๒ ผู้เข้าศึกษาที่สำเร็จปริญญาตรี จะต้องทำวิทยานิพนธ์ไม่น้อยกว่า ๗๒

ทั้งนี้ วิทยานิพนธ์ตามแบบ ๑.๑ และแบบ ๑.๒ จะต้องมีมาตรฐานและคุณภาพ

เดียวกัน

แบบ ๒ เป็นแผนการศึกษาที่เน้นการวิจัย โดยมีการทำวิทยานิพนธ์ที่มีคุณภาพสูง และก่อให้เกิดความก้าวหน้าทางวิชาการและวิชาชีพ และศึกษางานรายวิชาเพิ่มเติม ดังนี้

แบบ ๒.๑ ผู้เข้าศึกษาที่สำเร็จปริญญาโท จะต้องทำวิทยานิพนธ์ไม่น้อยกว่า ๓๖ หน่วยกิต และศึกษางานรายวิชาอีกไม่น้อยกว่า ๑๒ หน่วยกิต

แบบ ๒.๒ ผู้เข้าศึกษาที่สำเร็จปริญญาตรี จะต้องทำวิทยานิพนธ์ไม่น้อยกว่า ๔๘ หน่วยกิต และศึกษางานรายวิชาอีกไม่น้อยกว่า ๒๔ หน่วยกิต

ทั้งนี้ วิทยานิพนธ์ตามแบบ ๒.๑ และแบบ ๒.๒ จะต้องมีมาตรฐานและคุณภาพ

เดียวกัน

๒๐.๔ หลักสูตรใดที่ต่างจากข้อ ๒๐.๑ ข้อ ๒๐.๒ และข้อ ๒๐.๓ ให้เสนอขอความเห็นจาก

บัณฑิตวิทยาลัย เพื่อเสนอต่อมหาวิทยาลัยและคณะกรรมการการอุดมศึกษาเป็นกรณีไป

ข้อ ๒๑ ระยะเวลาการศึกษา

๒๑.๑ ประกาศนียบัตรบัณฑิตและประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูง ใช้เวลาศึกษาไม่เกิน

๓ ปีการศึกษา

๒๑.๒ ปริญญาโท ใช้เวลาศึกษาไม่เกิน ๕ ปีการศึกษา

๒๑.๓ ปริญญาเอก

(๑) ผู้ที่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีแล้วเข้าศึกษาต่อในระดับปริญญาเอก ให้ใช้

เวลาศึกษาไม่เกิน ๘ ปีการศึกษา

(๒) ผู้ที่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโทแล้วเข้าศึกษาต่อในระดับปริญญาเอก ให้ใช้

เวลาศึกษาไม่เกิน ๖ ปีการศึกษา

ทั้งนี้ ต้องลงทะเบียนเรียนในระดับปริญญาเอก ไม่น้อยกว่า ๔ ภาคการศึกษาปกติโดยเรียนที่

มหาวิทยาลัยไม่น้อยกว่า ๓ ภาคการศึกษาปกติ

หากพ้นระยะเวลาการศึกษาตามที่กำหนดถือว่าหมดสถานภาพนิสิตตามข้อ ๓๒ (๙)

๒๑.๔ สำหรับนิสิตที่ขอเปลี่ยนสาขาวิชาเอก ต้องเรียนตามหลักสูตรใหม่ให้สำเร็จการศึกษา

ภายในระยะเวลาการศึกษาที่กำหนดในข้อ ๒๑.๑ ข้อ ๒๑.๒ และข้อ ๒๑.๓ โดยนับระยะเวลาจากที่ได้ศึกษา

มาแล้วรวมกับระยะเวลาที่จะศึกษาต่อ

ข้อ ๒๒ การวัดและการประเมินผลการศึกษา

๒๒.๑ ระดับคะแนน ความหมาย และแต้มระดับคะแนนมีดังนี้

ระดับคะแนน	ความหมาย	แต้มคะแนน
A	ดีเยี่ยม (excellent)	๔.๐
B+	ดีมาก (very good)	๓.๕
B	ดี (good)	๓.๐
C+	ค่อนข้างดี (fairly good)	๒.๕
C	พอใช้ (fair)	๒.๐

D+	อ่อน (poor)	๑.๕
D	อ่อนมาก (very poor)	๑.๐
F	ตก (fail)	๐.๐
I	ยังไม่สมบูรณ์ (incomplete)	-
S	พอใจ (satisfactory)	-
U	ไม่พอใจ (unsatisfactory)	-
P	ผ่าน (passed)	-
N	ยังไม่ทราบระดับคะแนน (grade not reported)	-

ระดับคะแนน I ใช้เฉพาะกรณีที่นิสิตมีงานบางส่วนในวิชานั้นยังไม่สมบูรณ์ แต่มีผลการวัดผล
อย่างอื่นของวิชานั้นตลอดภาคการศึกษา และเป็นที่พอใจของอาจารย์ผู้สอน

ระดับคะแนน S และ U ใช้สำหรับรายวิชาที่นิสิตลงทะเบียนเรียนประเภทไม่นับหน่วยกิต
(audit) รวมถึงรายวิชาการศึกษาค้นคว้าอิสระ และรายวิชาวิทยานิพนธ์ ที่นิสิตลงทะเบียนเรียนประเภทนับหน่วยกิต
(credit)

ระดับคะแนน P ใช้สำหรับรายวิชาที่ไม่นำค่าของหน่วยกิตมาคำนวณแต่มีคะแนนเฉลี่ยสะสม
การฝึกงานที่ไม่มีหน่วยกิต หรือรายวิชาที่มีการเทียบโอนจากการลงทะเบียนเรียนข้ามสถาบัน

ระดับคะแนน N ใช้เฉพาะกรณีที่ยังไม่ได้รับรายงานการประเมินผลการศึกษา

๒๒.๒ การแก้ไขระดับคะแนน I และ N จะต้องกระทำให้เสร็จสิ้นภายใน ๓๐ วัน หลังวันส่ง
คะแนนวันสุดท้ายของภาคการศึกษานั้น การผ่อนผันต้องได้รับความเห็นชอบจากอาจารย์ผู้รับผิดชอบรายวิชา
และได้รับอนุมัติจากคณบดีเจ้าสังกัดรายวิชานั้น ทั้งนี้ต้องไม่เกินสิ้นภาคการศึกษาปกติถัดไป หากไม่ปฏิบัติตาม
ให้ถือว่านิสิตผู้นั้นได้ระดับคะแนน F หรือ U ในรายวิชานั้น

๒๒.๓ การแก้ไขระดับคะแนนต้องมีเหตุผลความจำเป็นพร้อมเอกสารประกอบการพิจารณา
โดยต้องได้รับความเห็นชอบจากอาจารย์ผู้รับผิดชอบรายวิชา คณะกรรมการประจำคณะเจ้าสังกัดรายวิชานั้น
และได้รับอนุมัติจากรองอธิการบดีที่ได้รับมอบหมายให้ดูแลงานด้านวิชาการ

๒๒.๔ คะแนนสอบได้ สอบตก

๒๒.๔.๑ นิสิตประกาศนียบัตรบัณฑิต นิสิตประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูง และนิสิตปริญญา
โทที่เรียนวิชาระดับปริญญาตรี ถ้าได้ระดับคะแนน F ต้องเรียนซ้ำ ส่วนวิชาที่นับเป็นวิชาระดับบัณฑิตศึกษา
ทุกรายวิชา ถ้าได้ระดับคะแนนต่ำกว่า C ถือว่าต่ำกว่ามาตรฐานและต้องเรียนซ้ำ

๒๒.๔.๒ นิสิตปริญญาเอก ถ้าได้แต่มีระดับคะแนนในรายวิชาที่ลงทะเบียนเรียนแบบ
นับหน่วยกิตทุกรายวิชาได้ระดับคะแนนต่ำกว่า C ถือว่าต่ำกว่ามาตรฐานและต้องเรียนซ้ำ

๒๒.๕ การคิดแต้มคะแนนเฉลี่ยสะสม

๒๒.๕.๑ การคิดแต้มคะแนนเฉลี่ยสะสมของนิสิตให้คิดจากแต้มระดับคะแนนทุกรายวิชา
ที่นิสิตลงทะเบียนเรียน ทั้งรายวิชาที่สอบได้ และรายวิชาที่สอบตก โดยแยกวิชาระดับปริญญาตรีเป็นส่วนหนึ่ง
ต่างหาก

สำหรับรายวิชาหรือกลุ่มรายวิชาที่เทียบโอนจากต่างสาขาในมหาวิทยาลัยจะนำมาคำนวณ
แต้มคะแนนเฉลี่ยสะสม

ส่วนรายวิชาหรือกลุ่มรายวิชาที่เทียบโอนจากต่างสถาบันอุดมศึกษาจะไม่นำมาคำนวณ
แต้มคะแนนเฉลี่ยสะสม

๒๒.๕.๒ กรณีนิสิตสอบตกในรายวิชาระดับปริญญาตรี เมื่อเรียนซ้ำและสอบได้ แต่ยังไม่ทำให้แต้มคะแนนเฉลี่ยสะสมถึง ๒.๕๐ อาจเรียนรายวิชานั้นซ้ำอีก หรือลงทะเบียนเรียนรายวิชาอื่นในระดับปริญญาตรี เพื่อยกแต้มคะแนนเฉลี่ยสะสมได้ ทั้งนี้ โดยความเห็นชอบของอาจารย์ที่ปรึกษา หัวหน้าภาควิชา หรือประธานสาขาวิชา และได้รับอนุมัติจากคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

๒๒.๕.๓ วิชาระดับบัณฑิตศึกษา ที่มีระดับคะแนนตั้งแต่ B ขึ้นไป ไม่อนุญาตให้ลงทะเบียนเรียนซ้ำ เพื่อยกแต้มคะแนนเฉลี่ยสะสม

๒๒.๕.๔ นิสิตที่จะมีสิทธิ์ได้รับประกาศนียบัตรบัณฑิต ปริญญาโท ประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูง และปริญญาเอก ต้องได้แต้มคะแนนเฉลี่ยสะสมตลอดหลักสูตรไม่ต่ำกว่า ๓.๐๐ จากระบบ ๔ แต้มคะแนน หรือเทียบเท่า

ส่วนแต้มคะแนนเฉลี่ยสะสมของวิชาระดับปริญญาตรีที่กำหนดให้เรียนเป็นวิชาพื้นฐาน ต้องไม่ต่ำกว่า ๒.๕๐

๒๒.๕.๕ มหาวิทยาลัยจะระงับการออกใบแสดงผลการศึกษา และใบรับรองใดๆ ให้แก่นิสิต หากนิสิตค้างชำระหนี้สินภายในหรือภายนอกที่เกี่ยวข้องกับมหาวิทยาลัย ถึงแม้จะได้มีการประกาศผลการศึกษาไปแล้วก็ตาม

ข้อ ๒๓ การสอบภาษาอังกฤษของนิสิตบัณฑิตศึกษา

นิสิตปริญญาโทและปริญญาเอก ต้องสอบผ่านภาษาอังกฤษตามความต้องการของบัณฑิตวิทยาลัย ตามข้อใดข้อหนึ่งต่อไปนี้

๒๓.๑ เข้าทดสอบภาษาอังกฤษและสอบผ่านตามเกณฑ์ที่บัณฑิตวิทยาลัยกำหนด

๒๓.๒ ได้รับการเทียบใบรับรองความรู้ภาษาอังกฤษทั้งข้อเขียนและปากเปล่าจากผลคะแนนสอบภาษาอังกฤษ KU-EPT หรือ TOEFL หรือ IELTS หรืออื่นๆ ตามที่บัณฑิตวิทยาลัยกำหนดโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการวิชาการ

๒๓.๓ นิสิตที่ไม่ผ่านเกณฑ์ข้อ ๒๓.๑ หรือ ๒๓.๒ อาจเข้าเรียนวิชาภาษาอังกฤษตามความต้องการของบัณฑิตวิทยาลัย และต้องสอบผ่านตามเกณฑ์ที่บัณฑิตวิทยาลัยกำหนด

๒๓.๔ การสอบภาษาอังกฤษสำหรับนิสิตปริญญาเอก

นิสิตปริญญาเอกต้องสอบผ่านภาษาอังกฤษเพื่อความสมบูรณ์แห่งหลักสูตรปริญญาเอก ดังนี้

(๑) การสอบข้อเขียน ใช้ผลคะแนนทดสอบ KU-EPT ตามเกณฑ์ที่บัณฑิตวิทยาลัยกำหนด หรือเข้าเรียนและสอบผ่านวิชาภาษาอังกฤษตามความต้องการของบัณฑิตวิทยาลัย

(๒) การสอบปากเปล่า เป็นการสอบรายบุคคล สำหรับนิสิตที่สอบผ่านข้อเขียนแล้ว นิสิตต้องยื่นคำร้องต่อคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย โดยผ่านความเห็นชอบของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก และหัวหน้าภาควิชาหรือประธานสาขาวิชา ซึ่งกรรมการสอบจะประกอบด้วย ผู้เชี่ยวชาญภาษาต่างประเทศสองคน และผู้แทนบัณฑิตวิทยาลัยหนึ่งคน โดยบัณฑิตวิทยาลัยจะแต่งตั้งจากกรรมการประจำตัวนิสิต

๒๓.๕ การยกเว้นการสอบภาษาอังกฤษให้อยู่ในดุลยพินิจของคณะกรรมการวิชาการ

ข้อ ๒๔ การสอบวัดคุณสมบัติระดับปริญญาโทและระดับปริญญาเอก

๒๔.๑ คุณสมบัติผู้มีสิทธิ์สอบ

(๑) ปริญญาโท

หลักสูตรแผน ก แบบ ก ๑ ต้องสอบวัดคุณสมบัติ ซึ่งจะมีสิทธิ์สอบได้เมื่อลงทะเบียนเรียน ครบ ๑ ภาคการศึกษา และก่อนสอบปากเปล่าขั้นสุดท้ายไม่น้อยกว่า ๑๒๐ วัน การสอบอาจเป็นแบบข้อเขียน หรือปากเปล่าหรือทั้งสองอย่าง

(๒) ปริญญาเอก

หลักสูตรแบบ ๑.๑ และแบบ ๑.๒ ต้องสอบวัดคุณสมบัติ ซึ่งจะมีสิทธิ์สอบได้ เมื่อลงทะเบียนเรียนครบ ๑ ภาคการศึกษา และก่อนสอบปากเปล่าขั้นสุดท้ายไม่น้อยกว่า ๑๒๐ วัน การสอบ อาจเป็นแบบข้อเขียนหรือปากเปล่าหรือทั้งสองอย่าง

หลักสูตรแบบ ๒.๑ และแบบ ๒.๒ ต้องสอบวัดคุณสมบัติ โดยสอบผ่านรายวิชาระดับ บัณฑิตศึกษาตามโครงสร้างหลักสูตรมาแล้วไม่น้อยกว่า ๒ ใน ๓ (ไม่รวมหน่วยกิตวิทยานิพนธ์) การสอบต้อง สอบทั้งแบบข้อเขียนและปากเปล่า

๒๔.๒ วิธีการสอบ

๒๔.๒.๑ การสอบข้อเขียน

(๑) ปริญญาโท

หลักสูตรแผน ก แบบ ก ๑ ให้นิสิตเลือกสอบในสาขาวิชาที่เกี่ยวข้องกับการ ทำวิทยานิพนธ์ โดยความเห็นชอบของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก หัวหน้าภาควิชาหรือประธาน สาขาวิชา และได้รับอนุมัติจากคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย ทั้งนี้ การแต่งตั้งคณะกรรมการในการสอบของสาขาวิชา ที่นิสิตเลือกสอบจะแต่งตั้งโดยหัวหน้าภาควิชาหรือประธานสาขาวิชานั้น โดยมีอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ หลักทำหน้าที่เป็นผู้ประสานงาน

(๒) ปริญญาเอก

หลักสูตรแบบ ๑.๑ และแบบ ๑.๒ ให้นิสิตเลือกสอบสาขาวิชาที่เกี่ยวข้อง กับการทำวิทยานิพนธ์ โดยความเห็นชอบของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก หัวหน้าภาควิชาหรือประธาน หลักสูตรแล้วแต่กรณี และได้รับอนุมัติจากคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย ทั้งนี้ การแต่งตั้งคณะกรรมการในการสอบ ของสาขาวิชาที่นิสิตเลือกสอบจะแต่งตั้งโดยหัวหน้าภาควิชาหรือประธานสาขาวิชานั้น โดยมีอาจารย์ที่ปรึกษา วิทยานิพนธ์หลักทำหน้าที่เป็นผู้ประสานงาน

หลักสูตรแบบ ๒.๑ และแบบ ๒.๒ จัดสอบโดยคณะกรรมการที่หัวหน้า ภาควิชาหรือประธานสาขาวิชาแล้วแต่กรณีที่นิสิตเรียนเป็นวิชาเอก เสนอขอแต่งตั้งโดยมีอาจารย์จากสาขาวิชา ที่เกี่ยวข้องร่วมเป็นกรรมการ และได้รับอนุมัติจากคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

๒๔.๒.๒ การสอบปากเปล่า

(๑) ปริญญาโท

หลักสูตรแผน ก แบบ ก ๑ ให้นิสิตเลือกสอบสาขาวิชาที่เกี่ยวข้องกับการทำ วิทยานิพนธ์ โดยความเห็นชอบของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก หัวหน้าภาควิชาหรือประธานสาขาวิชา และได้รับอนุมัติจากคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย ทั้งนี้ มีอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลักทำหน้าที่เป็นประธานใน การสอบ ในกรณีที่มีคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ไม่ถึง ๓ คน ให้ภาควิชาหรือสาขาวิชาเสนอชื่ออาจารย์ ประจำเพิ่มเติมให้ครบ ๓ คน

(๒) ปริญญาเอก

หลักสูตรแบบ ๑.๑ และแบบ ๑.๒ ให้นิสิตเลือกสอบสาขาวิชาที่เกี่ยวข้องกับการทำวิทยานิพนธ์ โดยความเห็นชอบของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก หัวหน้าภาควิชาหรือประธานสาขาวิชา และได้รับอนุมัติจากคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย ทั้งนี้มีอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลักทำหน้าที่เป็นประธานในการสอบ ในกรณีที่มีคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ไม่ถึง ๓ คน ให้ภาควิชาหรือสาขาวิชาเสนอชื่ออาจารย์ประจำเพิ่มเติมให้ครบ ๓ คน

หลักสูตรแบบ ๒.๑ และแบบ ๒.๒ บัณฑิตวิทยาลัยจะแต่งตั้งคณะกรรมการอย่างน้อย ๓ คน ประกอบด้วยอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม (ถ้ามี) และผู้แทนบัณฑิตวิทยาลัย ๑ คน โดยมีอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลักทำหน้าที่เป็นประธานในการสอบ ในกรณีไม่มีอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วมให้ภาควิชาหรือสาขาวิชาเสนอชื่ออาจารย์ประจำเพิ่มเติมได้อีก ๑ คน

๒๔.๓ ในกรณีสอบไม่ผ่านในครั้งแรก ให้มีการสอบแก้ตัวอีกครั้งหนึ่งภายใน ๙๐ วัน นับจากวันสอบครั้งแรก ในกรณีสอบไม่ผ่านเป็นครั้งที่สอง ถือว่าหมดสถานภาพนิสิตตามข้อ ๓๒ (๖)

๒๔.๔ การสอบจะผ่านได้โดยความเห็นชอบเป็นเอกฉันท์ของคณะกรรมการที่ทำการสอบ

ข้อ ๒๕ การสอบประมวลความรู้ระดับปริญญาโท

๒๕.๑ คุณสมบัติผู้มีสิทธิ์สอบ

๒๕.๑.๑ หลักสูตรแผน ก แบบ ก ๒ อาจะสอบประมวลความรู้ โดยสอบผ่านรายวิชา ระดับบัณฑิตศึกษาตามโครงสร้างหลักสูตรมาแล้วไม่น้อยกว่า ๓ ใน ๔ (ไม่รวมหน่วยกิตวิทยานิพนธ์) ทั้งนี้ การสอบประมวลความรู้ให้อยู่ในดุลยพินิจของสาขาวิชา

๒๕.๑.๒ หลักสูตรแผน ข ต้องสอบประมวลความรู้ โดยสอบผ่านรายวิชาการระดับบัณฑิตศึกษาตามโครงสร้างหลักสูตรมาแล้วไม่น้อยกว่า ๓ ใน ๔ (ไม่รวมหน่วยกิตการศึกษาค้นคว้าอิสระ)

การสอบอาจเป็นแบบข้อเขียนหรือปากเปล่าหรือทั้งสองอย่าง

๒๕.๒ วิธีการสอบ

๒๕.๒.๑ การสอบข้อเขียน

หลักสูตรแผน ก แบบ ก ๒ และหลักสูตรแผน ข จัดสอบโดยคณะกรรมการการสอบที่หัวหน้าภาควิชาหรือประธานสาขาวิชาที่นิสิตเรียนเป็นวิชาเอกเสนอขอแต่งตั้ง โดยมีอาจารย์จากสาขาวิชาที่เกี่ยวข้องร่วมเป็นกรรมการ และได้รับอนุมัติจากคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

๒๕.๒.๒ การสอบปากเปล่า

หลักสูตรแผน ก แบบ ก ๒ และหลักสูตรแผน ข บัณฑิตวิทยาลัยจะแต่งตั้งคณะกรรมการอย่างน้อย ๓ คน ประกอบด้วยอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลักหรืออาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าอิสระ อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม (ถ้ามี) และผู้แทนบัณฑิตวิทยาลัย ๑ คน โดยมีอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลักหรืออาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าอิสระ ทำหน้าที่เป็นประธานในการสอบ ในกรณีไม่มีอาจารย์ที่ปรึกษาร่วม ให้ภาควิชาหรือสาขาวิชาเสนอชื่ออาจารย์ประจำเพิ่มเติมได้อีก ๑ คน

๒๕.๓ ในกรณีสอบไม่ผ่านในครั้งแรก ให้มีการสอบแก้ตัวอีกครั้งหนึ่งภายใน ๖๐ วัน นับจากวันสอบครั้งแรก ในกรณีสอบไม่ผ่านเป็นครั้งที่สอง ถือว่าหมดสถานภาพนิสิตตามข้อ ๓๒ (๖)

๒๕.๔ การสอบจะผ่านได้โดยความเห็นชอบเป็นเอกฉันท์ของคณะกรรมการที่ทำการสอบ

ข้อ ๒๖ วิทยานิพนธ์

๒๖.๑ นิสิตต้องส่งโครงการวิทยานิพนธ์ที่ได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการที่ปรึกษาประจำตัวนิสิต และหัวหน้าภาควิชาหรือประธานสาขาวิชา เพื่อขออนุมัติจากคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย ดังนี้

๒๖.๑.๑ นิสิตปริญญาโท ก่อนสิ้นภาคการศึกษาปกติที่ ๔ นับแต่เริ่มเข้าศึกษา

๒๖.๑.๒ นิสิตปริญญาเอก ก่อนสิ้นภาคการศึกษาปกติที่ ๖ นับแต่เริ่มเข้าศึกษา

มิฉะนั้นจะต้องหมดสถานภาพนิสิตในภาคการศึกษาต่อไป ตามข้อ ๓๒ (๗)

๒๖.๒ การเสนอขออนุมัติโครงการวิทยานิพนธ์

๒๖.๒.๑ ปริญญาโท ให้นิสิตปรึกษาเพื่อกำหนดรายละเอียดโครงการวิทยานิพนธ์กับอาจารย์ที่ปรึกษา หลังจากได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการที่ปรึกษาประจำตัวนิสิตและหัวหน้าภาควิชาหรือประธานสาขาวิชา ให้นิสิตเสนอขออนุมัติจำนวน ๑ ชุด ต่อคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย ทั้งนี้ ต้องได้รับอนุมัติโครงการวิทยานิพนธ์ก่อนสอบปากเปล่าขั้นสุดท้ายไม่น้อยกว่า ๙๐ วัน

๒๖.๒.๒ ปริญญาเอก ให้นิสิตปรึกษาเพื่อกำหนดรายละเอียดโครงการวิทยานิพนธ์กับอาจารย์ที่ปรึกษา หลังจากได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการที่ปรึกษาประจำตัวนิสิตและหัวหน้าภาควิชาหรือประธานสาขาวิชา ให้นิสิตเสนอขออนุมัติจำนวน ๑ ชุด ต่อคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย ทั้งนี้ ต้องได้รับอนุมัติโครงการวิทยานิพนธ์ก่อนสอบปากเปล่าขั้นสุดท้ายไม่น้อยกว่า ๒๗๐ วัน

๒๖.๓ การเปลี่ยนแปลงใด ๆ เกี่ยวกับโครงการวิทยานิพนธ์ที่ได้รับอนุมัติแล้ว ให้นิสิตคำร้องที่ผ่านความเห็นชอบจากคณะกรรมการที่ปรึกษาประจำตัวนิสิต และหัวหน้าภาควิชาหรือประธานสาขาวิชาต่อคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย เพื่อขออนุมัติการเปลี่ยนแปลง ทั้งนี้ การนับเวลา ๙๐ วัน หรือ ๒๗๐ วัน ตามข้อ ๒๖.๒ ให้นับจากวันที่ได้รับอนุมัติโครงการวิทยานิพนธ์

๒๖.๔ การเรียบเรียงและจัดพิมพ์วิทยานิพนธ์ต้องเป็นไปตามที่กำหนดในคู่มือวิทยานิพนธ์ของบัณฑิตวิทยาลัย ฉบับที่ใช้บังคับในขณะนั้น หรือตามเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในประกาศของบัณฑิตวิทยาลัย

๒๖.๕ ผลงานวิทยานิพนธ์ต้องผ่านการตรวจสอบการลอกเลียนงานวรรณกรรมตามที่บัณฑิตวิทยาลัยกำหนด

ข้อ ๒๗ การสอบปากเปล่าขั้นสุดท้าย

๒๗.๑ บัณฑิตวิทยาลัยแต่งตั้งคณะกรรมการสอบปากเปล่าขั้นสุดท้าย ประกอบด้วยประธานการสอบ ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกสถาบัน อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลักหรืออาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษา ค้นคว้าอิสระ และอาจารย์ที่ปรึกษาร่วม (ถ้ามี) โดยคณะกรรมการดังกล่าวต้องมีคุณวุฒิ คุณสมบัติ และผลงานทางวิชาการ ตามข้อ ๑๖.๒.๔ สำหรับหลักสูตรระดับปริญญาโท และข้อ ๑๖.๔.๔ สำหรับหลักสูตรระดับปริญญาเอก

๒๗.๒ นิสิตต้องเสนอวิทยานิพนธ์หรือการศึกษาค้นคว้าอิสระให้คณะกรรมการสอบปากเปล่าขั้นสุดท้ายได้อ่านล่วงหน้าไม่น้อยกว่า ๗ วัน ก่อนถึงวันสอบ

๒๗.๓ วิทยานิพนธ์หรือการศึกษาค้นคว้าอิสระที่นำเข้าสอบปากเปล่าขั้นสุดท้าย ต้องมีรูปแบบสมบูรณ์ตามแบบของคู่มือวิทยานิพนธ์ และผ่านการตรวจสอบการลอกเลียนงานวรรณกรรม

๒๗.๔ วิธีการจัดสอบ จะต้องเป็นระบบเปิดให้ผู้สนใจเข้ารับฟังได้

๒๗.๕ การสอบปากเปล่าขั้นสุดท้ายจะผ่านได้ โดยความเห็นชอบเป็นเอกฉันท์ของคณะกรรมการสอบ

๒๗.๖ เมื่อผ่านการสอบปากเปล่าขั้นสุดท้ายแล้ว นิสิตต้องแก้ไขวิทยานิพนธ์หรือการศึกษาค้นคว้าอิสระให้เรียบร้อยและสมบูรณ์ตามคำแนะนำของคณะกรรมการสอบปากเปล่าขั้นสุดท้าย และส่งวิทยานิพนธ์หรือการศึกษาค้นคว้าอิสระ ตามขั้นตอนและเวลาที่บัณฑิตวิทยาลัยประกาศใช้ในขณะนั้น หากไม่สามารถส่งวิทยานิพนธ์หรือการศึกษาค้นคว้าอิสระฉบับสมบูรณ์ พร้อมส่งหลักฐานการขอจบการศึกษาภายใน ๑๒๐ วัน นับจากวันสอบปากเปล่าขั้นสุดท้าย ให้ถือว่า การสอบปากเปล่าขั้นสุดท้ายครั้งนั้นเป็นโมฆะ

ข้อ ๒๘ การเปลี่ยนสาขาวิชาเอก

๒๘.๑ การเปลี่ยนสาขาวิชาเอกอาจกระทำได้ในกรณีมีเหตุผลอันสมควร ทั้งนี้ โดยความเห็นชอบของอาจารย์ที่ปรึกษา หัวหน้าภาควิชา หรือประธานสาขาวิชาของสาขาวิชาเอกเดิม และหัวหน้าภาควิชาหรือประธานสาขาวิชาของสาขาวิชาเอกใหม่ และได้รับอนุมัติจากคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

๒๘.๒ นิสิตสามัญผู้ขอเปลี่ยนสาขาวิชาเอกต้องเรียนรายวิชาในสาขาวิชาเอกเดิมมาแล้ว ไม่น้อยกว่า ๑ ภาคการศึกษาปกติ และต้องได้แต้มคะแนนเฉลี่ยสะสมไม่ต่ำกว่า ๓.๐๐ โดยนับทุกรายวิชาที่ลงทะเบียนเรียน กรณีที่เป็นหลักสูตรระดับปริญญาโท แผน ก แบบ ก ๑ หรือหลักสูตรระดับปริญญาเอก แบบ ๑ ต้องได้ระดับคะแนน S ทุกรายวิชาที่ลงทะเบียนเรียน

การนับระยะเวลาศึกษา ให้นับตั้งแต่การมีสถานภาพนิสิต

ข้อ ๒๙ การเทียบโอนผลการเรียน

๒๙.๑ การเทียบโอนผลการเรียนกระทำได้โดยความเห็นชอบของอาจารย์ที่ปรึกษา หัวหน้าภาควิชาหรือประธานสาขาวิชา และได้รับอนุมัติจากคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย โดยมีหลักเกณฑ์การเทียบโอนผลการเรียน ดังนี้

(๑) เป็นรายวิชาหรือกลุ่มรายวิชาในหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษาหรือเทียบเท่า ที่สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาหรือหน่วยงานของรัฐที่มีอำนาจตามกฎหมายรับรอง

(๒) เป็นรายวิชาหรือกลุ่มรายวิชาที่มีเนื้อหาสาระครอบคลุมไม่น้อยกว่าสามในสี่ของรายวิชาหรือกลุ่มรายวิชาที่ขอเทียบ และเรียนมาแล้วไม่เกิน ๕ ปีการศึกษา

(๓) เป็นรายวิชาหรือกลุ่มรายวิชาที่สอบไล่ได้ไม่ต่ำกว่าระดับคะแนน B หรือแต้มคะแนน ๓.๐๐ หรือเทียบเท่าหรือได้ระดับคะแนน S

(๔) การโอนหน่วยกิตวิทยานิพนธ์หรือการศึกษาค้นคว้าอิสระจะกระทำมิได้ ยกเว้น นิสิตที่ลงทะเบียนในมหาวิทยาลัยอื่นทั้งในและต่างประเทศซึ่งอยู่ภายใต้โครงการความร่วมมือในการรับถ่ายโอนหน่วยกิต

(๕) เทียบรายวิชาเรียนและโอนหน่วยกิตได้ไม่เกินหนึ่งในสามของจำนวนหน่วยกิตรวมของหลักสูตรที่โอน

อนึ่ง ผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรบัณฑิต หากเข้าศึกษาต่อระดับปริญญาโทในสาขาวิชาเดียวกันหรือสาขาวิชาที่สัมพันธ์กัน ให้เทียบโอนหน่วยกิตได้ไม่เกินร้อยละ ๔๐ ของหลักสูตรที่จะเข้าศึกษา

(๖) ใช้เวลาศึกษาอยู่ในมหาวิทยาลัยอย่างน้อย ๑ ปีการศึกษา และลงทะเบียนเรียนรายวิชาหรือเรียนวิทยานิพนธ์ตามหลักสูตรที่เข้าศึกษาไม่น้อยกว่า ๑๒ หน่วยกิต สำหรับปริญญาโท ส่วนปริญญาเอกจำนวนหน่วยกิตวิทยานิพนธ์ต้องสอดคล้องกับหลักสูตร ยกเว้นนิสิตที่ลงทะเบียนในมหาวิทยาลัยอื่นทั้งในและต่างประเทศ ซึ่งอยู่ภายใต้โครงการความร่วมมือในการรับถ่ายโอนหน่วยกิต

๒๙.๒ การโอนหน่วยกิตในโครงการปริญญาร่วมสถาบัน

๒๙.๒.๑ นิสิตที่ไปลงทะเบียนในมหาวิทยาลัยอื่นทั้งในและต่างประเทศ ซึ่งอยู่ภายใต้โครงการความร่วมมือ ในการรับถ่ายโอนหน่วยกิตสามารถโอนหน่วยกิตได้ไม่เกินร้อยละ ๕๐ ของหน่วยกิตรวมตลอดหลักสูตร หรือเป็นไปตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง แนวทางความตกลงร่วมมือทางวิชาการระหว่างสถาบันอุดมศึกษาไทยกับสถาบันอุดมศึกษาต่างประเทศ ฉบับที่ใช้บังคับในปัจจุบัน

๒๙.๒.๒ นิสิตที่ลงทะเบียนเรียนในมหาวิทยาลัยอื่นทั้งในและต่างประเทศ ซึ่งอยู่ภายใต้โครงการรับถ่ายโอนหน่วยกิต จะไม่สามารถโอนหน่วยกิตของรายวิชาที่ลงทะเบียนเพื่อปรับพื้นฐาน

ทั้งนี้ ในขณะที่นิสิตไปลงทะเบียนในมหาวิทยาลัยอื่น ซึ่งอยู่ภายใต้โครงการดังกล่าว ให้ถือว่าเป็นนิสิตเต็มเวลาและยังคงสถานภาพนิสิตของมหาวิทยาลัย โดยนิสิตจะต้องลงทะเบียนรักษาสถานภาพนิสิต หรือลงทะเบียนเรียนรายวิชาและชำระค่าธรรมเนียมการศึกษา

ข้อ ๓๐ เกณฑ์การสำเร็จการศึกษา

๓๐.๑ ประกาศนียบัตรบัณฑิตและประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูง ต้องเรียนครบตามจำนวนหน่วยกิตที่กำหนดไว้ในหลักสูตร และต้องได้แต้มคะแนนเฉลี่ยสะสมไม่ต่ำกว่า ๓.๐๐ จากระบบ ๔ ระดับคะแนนหรือเทียบเท่า

๓๐.๒ ปริญญาโท

๓๐.๒.๑ แผน ก แบบ ก ๑

(๑) เสนอวิทยานิพนธ์และสอบผ่านการสอบปากเปล่าขั้นสุดท้ายโดยคณะกรรมการที่บัณฑิตวิทยาลัยแต่งตั้ง และต้องเป็นระบบเปิดให้ผู้สนใจเข้ารับฟังได้

(๒) ผลงานวิทยานิพนธ์หรือส่วนหนึ่งของวิทยานิพนธ์ต้องได้รับการตีพิมพ์หรืออย่างน้อยได้รับการยอมรับให้ตีพิมพ์ในวารสารระดับชาติหรือระดับนานาชาติที่มีคุณภาพตามประกาศคณะกรรมการการอุดมศึกษา เรื่อง หลักเกณฑ์การพิจารณาวารสารทางวิชาการสำหรับการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ

๓๐.๒.๒ แผน ก แบบ ก ๒

(๑) ศึกษาวิทยานิพนธ์ครบถ้วนตามที่กำหนดในหลักสูตร โดยจะต้องได้แต้มคะแนนเฉลี่ยสะสมไม่ต่ำกว่า ๓.๐๐ จากระบบ ๔ ระดับคะแนนหรือเทียบเท่า

(๒) เสนอวิทยานิพนธ์และสอบผ่านการสอบปากเปล่าขั้นสุดท้ายโดยคณะกรรมการที่บัณฑิตวิทยาลัยแต่งตั้ง และต้องเป็นระบบเปิดให้ผู้สนใจเข้ารับฟังได้

(๓) ผลงานวิทยานิพนธ์หรือส่วนหนึ่งของวิทยานิพนธ์ต้องได้รับการตีพิมพ์หรืออย่างน้อยได้รับการยอมรับให้ตีพิมพ์ในวารสารระดับชาติหรือระดับนานาชาติที่มีคุณภาพตามประกาศคณะกรรมการการอุดมศึกษา เรื่อง หลักเกณฑ์การพิจารณาวารสารทางวิชาการสำหรับการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ หรือนำเสนอต่อที่ประชุมวิชาการโดยบทความที่นำเสนอฉบับสมบูรณ์ (Full Paper) ได้รับการตีพิมพ์ในรายงานสืบเนื่องจากการประชุมวิชาการ (Proceedings) ดังกล่าว

๓๐.๒.๓ แผน ข

(๑) ศึกษาวิทยานิพนธ์ครบถ้วนตามที่กำหนดในหลักสูตร โดยจะต้องได้แต้มคะแนนเฉลี่ยสะสมไม่ต่ำกว่า ๓.๐๐ จากระบบ ๔ ระดับคะแนนหรือเทียบเท่า

(๒) สอบผ่านการสอบประมวลความรู้ (Comprehensive Examination) ด้วยข้อเขียนหรือปากเปล่าในสาขาวิชานั้น พร้อมทั้งเสนอรายงานการศึกษาค้นคว้าอิสระและสอบผ่านการสอบปากเปล่าขั้นสุดท้ายโดยคณะกรรมการที่บัณฑิตวิทยาลัยแต่งตั้ง โดยเป็นระบบเปิดให้ผู้สนใจเข้ารับฟังได้

(๓) รายงานการศึกษาค้นคว้าอิสระ หรือส่วนหนึ่งของรายงานการค้นคว้าอิสระต้องได้รับการเผยแพร่ในลักษณะใดลักษณะหนึ่งที่สืบค้นได้

๓๐.๓ ปริญญาเอก

๓๐.๓.๑ แบบ ๑

(๑) สอบผ่านการสอบวัดคุณสมบัติ (Qualifying Examination) เพื่อเป็นผู้มีสิทธิ์ขอทำวิทยานิพนธ์

(๒) เสนอวิทยานิพนธ์ และสอบผ่านการสอบปากเปล่าขั้นสุดท้าย โดยคณะกรรมการที่บัณฑิตวิทยาลัยแต่งตั้ง ซึ่งจะต้องประกอบด้วยผู้ทรงคุณวุฒิจากภายในและภายนอกสถาบัน และต้องเป็นระบบเปิดให้ผู้สนใจเข้ารับฟังได้

(๓) ผลงานวิทยานิพนธ์หรือส่วนหนึ่งของวิทยานิพนธ์ต้องได้รับการตีพิมพ์ หรืออย่างน้อยได้รับการยอมรับให้ตีพิมพ์ในวารสารระดับชาติหรือนานาชาติที่มีคุณภาพตามประกาศคณะกรรมการการอุดมศึกษา เรื่อง หลักเกณฑ์การพิจารณาวารสารทางวิชาการสำหรับการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ อย่างน้อย ๒ เรื่อง

๓๐.๓.๒ แบบ ๒

(๑) ศึกษารายวิชาครบถ้วนตามที่กำหนดในหลักสูตร โดยจะต้องได้แต้มคะแนนเฉลี่ยสะสมไม่ต่ำกว่า ๓.๐๐ จากระบบ ๔ ระดับคะแนนหรือเทียบเท่า

(๒) สอบผ่านการสอบวัดคุณสมบัติ (Qualifying Examination) เพื่อเป็นผู้มีสิทธิ์ขอทำวิทยานิพนธ์

(๓) เสนอวิทยานิพนธ์และสอบผ่านการสอบปากเปล่าขั้นสุดท้าย โดยคณะกรรมการที่บัณฑิตวิทยาลัยแต่งตั้ง ซึ่งจะต้องประกอบด้วยผู้ทรงคุณวุฒิจากภายในและภายนอกสถาบัน และต้องเป็นระบบเปิดให้ผู้สนใจเข้ารับฟังได้

(๔) ผลงานวิทยานิพนธ์หรือส่วนหนึ่งของวิทยานิพนธ์ต้องได้รับการตีพิมพ์ หรืออย่างน้อยได้รับการยอมรับให้ตีพิมพ์ในวารสารระดับชาติหรือนานาชาติที่มีคุณภาพตามประกาศคณะกรรมการการอุดมศึกษา เรื่อง หลักเกณฑ์การพิจารณาวารสารทางวิชาการสำหรับการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ

หมวด ๕

การลาพักการศึกษา การหมดสถานภาพ และการคืนสถานภาพ

ข้อ ๓๑ การลาพักการศึกษา

๓๑.๑ การลาพักการศึกษา ต้องได้รับความเห็นชอบจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก หรืออาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าอิสระ หัวหน้าภาควิชาหรือประธานสาขาวิชา และได้รับอนุมัติจากคณบดีบัณฑิตวิทยาลัยก่อนวันเริ่มสอบไล่ของภาคการศึกษานั้นๆ ตามประกาศของมหาวิทยาลัย

๓๑.๒ นิสิตที่ได้รับอนุมัติให้ลาพักการศึกษา ต้องชำระค่าธรรมเนียมการศึกษา การรักษาสถานภาพนิสิต และต้องลงทะเบียนเรียนรักษาสถานภาพนิสิตด้วย

๓๑.๓ นิสิตจะลาพักการศึกษาติดต่อกันเกิน ๒ ภาคการศึกษาปกติไม่ได้

๓๑.๔ ให้นับระยะเวลาที่ลาพักการศึกษารวมในระยะเวลาการศึกษาด้วย

๓๑.๕ นิสิตใหม่ที่บัณฑิตวิทยาลัยรับเข้าศึกษาไม่มีสิทธิ์ลาพักการศึกษาในภาคการศึกษาแรก

ข้อ ๓๒ การหมดสถานภาพนิสิต

สถานภาพนิสิตหมดลงเมื่อนิสิต

(๑) ถึงแก่กรรม

(๒) ได้รับอนุมัติปริญญาจากสภามหาวิทยาลัยแล้ว

(๓) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามข้อหนึ่งข้อใดในข้อ ๖ หรือขึ้นทะเบียนเป็นนิสิตซ้ำเกินกว่า ๑ สาขาวิชา

(๔) แจ้งความเท็จ หรือปกปิดความจริง หรือปลอมแปลงหลักฐาน

(๕) นิสิตทดลองเรียนที่มีแต้มคะแนนเฉลี่ยสะสมไม่ได้ตามกำหนดในข้อ ๘.๒

(๖) สอบวัดคุณสมบัติหรือสอบประมวลความรู้ไม่ผ่านเป็นครั้งที่สอง

(๗) ไม่ส่งโครงการวิทยานิพนธ์ภายในกำหนดตามข้อ ๒๖.๑.๑ หรือ ๒๖.๑.๒

(๘) ไม่ลงทะเบียนเรียน หรือไม่ลงทะเบียนเรียนรักษาสถานภาพนิสิตให้เสร็จสิ้นภายในสองสัปดาห์แรกนับแต่วันเปิดภาคเรียน เว้นแต่จะได้รับการผ่อนผันจากคณบดีเจ้าสังกัดนิสิต

(๙) ไม่สำเร็จการศึกษาภายในระยะเวลาการศึกษาที่กำหนด

(๑๐) ลาออกและได้รับอนุมัติแล้ว

(๑๑) ต้องโทษโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่ความผิดที่เป็นลหุโทษหรือความผิดอันได้กระทำโดยประมาท

(๑๒) ถูกลงโทษทางวินัยให้ไล่ออก หรือให้ออก

(๑๓) ตามประกาศของบัณฑิตวิทยาลัย เรื่อง การหมดสถานภาพนิสิต

ข้อ ๓๓ การคืนสถานภาพนิสิต

นิสิตที่หมดสถานภาพนิสิตตามข้อ ๓๒ (๗) หรือ ๓๒ (๘) สามารถยื่นคำร้องเพื่อขอคืนสถานภาพนิสิตได้ภายในระยะเวลาที่บัณฑิตวิทยาลัยกำหนด การคืนสถานภาพนิสิตต้องได้รับความเห็นชอบจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลักหรืออาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าอิสระ และหัวหน้าภาควิชาหรือประธานสาขาวิชา โดยคณบดีบัณฑิตวิทยาลัยเป็นผู้พิจารณาอนุมัติ และกำหนดเงื่อนไขในการศึกษา

หมวด ๖

วินัยนิสิต

ข้อ ๓๔ วินัยนิสิต

๓๔.๑ นิสิตมีหน้าที่ปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ ประกาศ และข้อบังคับของมหาวิทยาลัยทุกประการ และรักษาวินัยโดยเคร่งครัดเสมอ

๓๔.๒ นิสิตมีหน้าที่ปฏิบัติตามหลักศีลธรรมและวัฒนธรรมของสังคมไทยในทุกโอกาส

๓๔.๓ นิสิตมีหน้าที่รักษาชื่อเสียงของมหาวิทยาลัย โดยละเว้นการประพฤติใดๆ ที่นำมา หรืออาจนำมาซึ่งความเสียหายแก่ตนเอง และมหาวิทยาลัย

๓๔.๔ นิสิตมีหน้าที่รักษาความสามัคคีในหมู่คณะ และละเว้นความประพฤติใดๆ ที่อาจนำมาซึ่งการแตกความสามัคคีในหมู่คณะ

๓๔.๕ นิสิตมีหน้าที่แจ้งให้มหาวิทยาลัยทราบทันที เมื่อมีการเปลี่ยนแปลงข้อมูลส่วนตัวหรือที่พักอาศัย

๓๔.๖ นิสิตต้องสามารถแสดงบัตรประจำตัวนิสิตได้ทันที เมื่อเจ้าหน้าที่มหาวิทยาลัยหรือเจ้าหน้าที่อื่นๆ ขอตรวจสอบ

๓๔.๗ นิสิตต้องไม่ครอบครอง ไม่เสพ รวมทั้งไม่จำหน่ายสุราและสิ่งเสพติดใดๆ ในบริเวณมหาวิทยาลัย

๓๔.๘ นิสิตต้องไม่พกอาวุธ หรือวัตถุระเบิดเมื่ออยู่ในบริเวณมหาวิทยาลัย

๓๔.๙ นิสิตต้องไม่ก่อเรื่องวิวาทกับนิสิตด้วยกัน หรือบุคคลอื่น ภายในหรือภายนอกบริเวณมหาวิทยาลัย

๓๔.๑๐ นิสิตต้องไม่เล่นการพนันชั้นต่อทุกประเภทไม่ว่าจะประสงค์ต่อทรัพย์สินหรือไม่ก็ตาม ในบริเวณมหาวิทยาลัย

๓๔.๑๑ นิสิตต้องไม่จัดสิ่งพิมพ์ สิ่งวาด สิ่งเขียน หรือสื่ออิเล็กทรอนิกส์ใดๆ อันอาจกระทบกระเทือนถึงผู้อื่น ออกโฆษณาเผยแพร่ โดยมีได้รับอนุญาตจากมหาวิทยาลัย

๓๔.๑๒ นิสิตต้องไม่นำขนบธรรมเนียม หรือวิธีการอันไม่เหมาะสมมาปฏิบัติ ไม่ว่าในหรือนอกบริเวณมหาวิทยาลัย

๓๔.๑๓ นิสิตต้องไม่จัดการประชุม หรือชุมนุมกิจกรรม โดยไม่ได้รับความเห็นชอบจากมหาวิทยาลัย

๓๔.๑๔ นิสิตต้องไม่ทำลายทรัพย์สินของมหาวิทยาลัย

๓๔.๑๕ นิสิตต้องไม่นำสิ่งของผิดกฎหมายเข้ามาในบริเวณมหาวิทยาลัย หรือมีสิ่งของผิดกฎหมายไว้ในครอบครอง

๓๔.๑๖ นิสิตต้องไม่ประพฤติตนเป็นอันธพาล

๓๔.๑๗ นิสิตต้องไม่ปลอมแปลงเอกสาร หรือลายมือชื่อของผู้อื่น

๓๔.๑๘ นิสิตต้องไม่กระทำการที่เกี่ยวข้องกับการส่อทุจริตหรือการทุจริตในการสอบ

๓๔.๑๙ นิสิตต้องไม่ทุจริตในการทำวิทยานิพนธ์หรือการศึกษาค้นคว้าอิสระ การทุจริตในการทำวิทยานิพนธ์หรือการศึกษาค้นคว้าอิสระถือเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง

๓๔.๒๐ นิสิตต้องไม่คัดลอกผลงานวิทยานิพนธ์หรือการศึกษาค้นคว้าอิสระ หรือผลงานตีพิมพ์ทางวิชาการ การคัดลอกผลงาน ถือเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง

ข้อ ๓๕ การลงโทษทางวินัย

๓๕.๑ การลงโทษทางวินัยนิตที่กระทำผิดวินัยมี ๑๐ สถาน คือ

(๑) ตักเตือนด้วยวาจาหรือลายลักษณ์อักษร แล้วแต่กรณี

(๒) ให้ทำงานบริการสังคมตามควรแต่กรณี

(๓) ภาคทัณฑ์ และทำทัณฑ์บน

(๔) ให้พักการศึกษามีกำหนดตั้งแต่ ๑ ภาคการศึกษา ถึง ๓ ปีการศึกษา แล้วแต่กรณี

(๕) ระวังการให้ปริญญา หรือการออกใบแสดงผลการศึกษา หรือใบรับรองใดๆ

มีกำหนดไม่เกิน ๓ ปีการศึกษา

(๖) ให้ออกโดยระบุไว้ในใบแสดงผลการศึกษาว่า “ถูกให้ออกจากการศึกษา” หรือ

“Dismissed”

(๗) ไล่ออกโดยระบุไว้ในแบบแสดงผลการศึกษาว่า “ไล่ออก” หรือ “Dishonorably Expelled”

(๘) ในกรณีที่เป็นการผิดวินัยอย่างร้ายแรง และสำเร็จการศึกษาแล้ว ให้เสนอ สภามหาวิทยาลัยถอดถอนปริญญาต่อไป

(๙) กรณีสอบทุจริตหรือทุจริตในการสอบให้มีการลงโทษ ให้ถือว่าได้ระดับคะแนน F หรือ U ในวิชานั้นและถือว่าผิดวินัย นิสิตต้องได้รับการพิจารณาโทษตามระเบียบของมหาวิทยาลัย และไม่มีสิทธิ ขอดอนการลงทะเบียนในรายวิชานั้น และ

ก. ให้พักการศึกษาตามโทษทางวินัยข้อ ๓๕.๑ (๔) หรือ

ข. ให้ออกตามโทษทางวินัยข้อ ๓๕.๑ (๖) หรือ

ค. ไล่ออกตามโทษทางวินัยข้อ ๓๕.๑ (๗)

(๑๐) กรณีทุจริตในการทำวิทยานิพนธ์หรือการศึกษาค้นคว้าอิสระและกรณีคัดลอก ผลงานวิทยานิพนธ์หรือผลงานตีพิมพ์ทางวิชาการ ให้มีการลงโทษ ดังนี้

ก. ให้ออกตามโทษทางวินัยข้อ ๓๕.๑ (๖) หรือ

ข. ไล่ออกตามโทษทางวินัยข้อ ๓๕.๑ (๗) หรือ

ค. ในกรณีที่สำเร็จการศึกษาแล้ว ให้เสนอ สภามหาวิทยาลัยถอดถอนปริญญาต่อไป

ทั้งนี้ กรณีที่นิสิตทำให้ทรัพย์สินของมหาวิทยาลัยสูญหายหรือเสียหาย ต้องชดใช้ค่าเสียหาย ๓๕.๒ ให้คณบดีบัณฑิตวิทยาลัยพิจารณาแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนการกระทำผิดวินัย ของนิสิตแล้วเสนอโทษตามความเหมาะสมกับความผิดต่ออธิการบดี เพื่อพิจารณาสั่งลงโทษต่อไป

หมวด ๗ การรับปริญญา

ข้อ ๓๖ การขอรับปริญญา

๓๖.๑ นิสิตแสดงความจำนงขอรับปริญญา และชำระค่าธรรมเนียมปริญญาบัตร ตามกำหนด ในประกาศของมหาวิทยาลัย

๓๖.๒ นิสิตที่ได้รับการเสนอชื่อให้ได้รับปริญญาต้องมีคุณสมบัติดังต่อไปนี้

๓๖.๒.๑ ปฏิบัติตามข้อกำหนดต่าง ๆ ของบัณฑิตวิทยาลัยครบถ้วน

๓๖.๒.๒ ชำระหนี้สินทั้งหมดที่มีต่อมหาวิทยาลัยหรือสถาบันหรือองค์การใด ในมหาวิทยาลัย

๓๖.๒.๓ มีความประพฤติเหมาะสม และมีความประพฤติที่ไม่ขัดต่อระเบียบของ มหาวิทยาลัยและวินัยของนิสิต

๓๖.๓ สภามหาวิทยาลัย เป็นผู้พิจารณาอนุมัติปริญญา

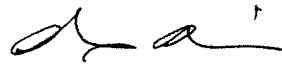
หมวด ๘
บทเฉพาะกาล

ข้อ ๓๗ บรรดาประกาศหรือคำสั่งที่มีผลบังคับใช้ก่อน หรือในวันที่ข้อบังคับนี้ใช้บังคับ ให้มีผลบังคับใช้ต่อไป จนกว่าจะได้มีการกำหนดขึ้นใหม่ให้เป็นไปตามข้อบังคับนี้ หรือการดำเนินการอื่นใดที่อาศัยอำนาจตามข้อบังคับว่าด้วยการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาของบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ฉบับที่มีผลบังคับใช้ก่อน หรือในวันที่ข้อบังคับนี้ใช้บังคับ ให้มีผลบังคับใช้ต่อไป จนเสร็จสิ้นการดำเนินการในเรื่องนั้นๆ

ระเบียบอื่นๆ ที่มีได้กำหนดไว้ในข้อบังคับนี้ ให้อนุโลมตามข้อบังคับมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ว่าด้วยการศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ฉบับที่บังคับใช้ในปัจจุบัน

ข้อ ๓๘ นิสิตที่เข้าศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาของบัณฑิตวิทยาลัย ก่อนปีการศึกษา ๒๕๕๙ ให้ใช้ข้อบังคับว่าด้วยการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาของบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ฉบับที่ใช้บังคับขณะที่รับเข้าศึกษา บังคับจนหมดสถานภาพนิสิต ทั้งนี้ ต้องไม่ขัดหรือแย้งกับประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๘ และเรื่องแนวทางการบริหารเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๘

ประกาศ ณ วันที่ ๓๐ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๕๙

(รองศาสตราจารย์วิโรจ อิมพิทักษ์)
นายกสภามหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์